

راز
موفقیت
رتبه‌های برتر
در یک نگاه

تطبیق طلایی

آزمون وکالت ۱۴۰۴

کانون وکلای دادگستری

با کتاب‌های چتر دانش

نام درس: حقوق تجارت

(سوال ۴۱ تا ۶۰)

(آموزش) ۰۲۱-۶۶۴۱۴۸۴۸ (نشر) ۰۲۱-۶۶۴۹۲۳۲۷

آدرس موسسه (دفتر مرکزی): تهران، خیابان انقلاب، رویروی درب اصلی دانشگاه تهران، خیابان فخرآزی، نبش کوچه انوری، پلاک ۲۷

به تبلیغات نه، بلکه به **واقعیات و مستندات** نگاه کن.

چه موفق بشی چه ناموفق رسالت عادلانه تو اینست که
تجربه خودتو درست در اختیار داوطلبان بعدی قرار بدی
نه ما توی این فایل، سوالات کانون وکلای ۱۴۰۴ رو با کتب چتر دانش تطبیق دادیم؛
نه با شعار، با شماره صفحه و منبع دقیق.

- * می‌تونی ببینی هر سوال از کجا اومده
- * بفهمی واقعا چه قدر از آزمون، توی این منابع پوشش داده شده
- * و برای برنامه‌ریزی سال بعد، به جای حرف، روی «داده» تصمیم‌گیری

اگر از وعده‌های رنگارنگ خسته شدی،

این تطبیق، همون چیزیه که لازم داری:
سوال واقعی، منبع واقعی، تصویر واقعی از سطح آمادگیات

پاسخنامه ماده محور حقوق تجارت

سوال ۴۱: مستند به مواد ۳۴۶ و ۳۴۷ قانون تجارت در قانون یار از ماده ۳۴۶ - چهار نکته و چهار سوال آمده است. ماده ۳۴۷ - یک نکته و چهار سوال آمده است.

سوال ۴۲: مستند به مواد ۳۸۶ و ۳۴۷ قانون تجارت در قانون یار از ماده ۳۸۶ - هشت نکته و هشت سوال.

سوال ۴۳: مستند به مستند ماده ۳۹۷ قانون تجارت

سوال ۴۴: مستند به ماده ۴۲۲ قانون تجارت در قانون یار دو نکته و ده سوال آمده است.

سوال ۴۵: مستند به ماده ۱۱۵ لایحه اصلاحی قانون تجارت در قانون یار یک نکته و یک سوال آمده است.

سوال ۴۶: مستند به اصول حقوقی

سوال ۴۷: اختلافی

سوال ۴۸: مستند به مواد ۲۶۸ و ۲۶۹ قانون تجارت در قانون یار از ماده ۲۶۸ دو نکته و دو سوال آمده است و از ماده ۲۶۹ - هفت سوال آمده است.

سوال ۴۹: مستند به ماده ۲۷۳ قانون تجارت در قانون یار یک سوال آمده است.

سوال ۵۰: پاسخ گزینه ۳ یا ۴: اختلافی

سوال ۵۱: سوال احتمالاً اختلافی است.

سوال ۵۲: مستند به مواد ۸۳ و ۸۴ لایحه اصلاحی قانون تجارت در قانون یار از ماده ۸۳ - ۶ نکته و ۹ سوال آمده است.

سوال ۵۳: مستند به اصول قانونی دکترین تجارت

سوال ۵۴: مستند به اصول قانونی دکترین تجارت

سوال ۵۵: مستند به ماده ۲۷۰ لایحه اصلاحی قانون تجارت در قانون یار از این ماده - ۱۳ سوال آمده است.

سوال ۵۶: پاسخ گزینه ۱ یا ۳: اختلافی

سوال ۵۷: مستند به اصول حقوقی قانون تجارت

سوال ۵۸: تغییرات مندرج اصول اسناد تجاری

سوال ۵۹: مستند به ماده ۱۵ قانون اداره تصفیه امور ورشکستگی در قانون یار دو سوال آمده است.

سوال ۶۰: مستند به ماده ۵۵ قانون تجارت الکترونیکی

سوالات آزمون وکالت ۱۴۰۴

در صورتی که دلال در نفس معامله سهیم باشد تبعات قانونی آن چیست؟

- الف) در هر حال مرتکب جرم شده است و در صورتی که این امر را به اطلاع طرف معامله نرسانده باشد برای انجام تعهدات ناشی از آن معامله با آمر خود مسئولیت تضامنی خواهد داشت.
- ب) در هر حال مرتکب جرم شده است و مسئول جبران خسارت وارده به طرف معامله است.
- ج) در صورتی که این امر را به اطلاع طرف معامله نرسانده باشد مرتکب جرم شده و برای انجام تعهدات ناشی از آن معامله با آمر خود مسئولیت تضامنی دارد.
- د) در صورتی که این امر را به اطلاع طرف معامله نرسانده باشد مرتکب جرم شده است و در هر حال برای انجام تعهدات ناشی از قرارداد با آمر خود مسئولیت تضامنی خواهد داشت.

گزینه د صحیح است. (مستند به مواد ۳۴۶ و ۳۴۷ قانون تجارت ۱۳۱۱)

قانونیار

پتر دانش

ماده ۳۴۶- در صورتی که دلال در نفس معامله منتفع یا سهیم باشد باید به طرفی که این نکته را نمی‌داند اطلاع دهد و الا مسئول خسارات وارده بوده و به علاوه به هشتاد و دو میلیون و پانصد هزار (۸۲,۵۰۰,۰۰۰) ریال تا دویست میلیون (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال جزای نقدی محکوم خواهد شد.

نکته ۱: این ماده صرفاً گویای این واقعیت است که عدم اطلاع‌رسانی در باب این مهم، که دلال در نفس معامله منتفع یا سهیم است موجب مسئولیت کیفری دلال خواهد بود.

نکته ۲: دلال اگر سهیم در معامله باشد به طریق اولی منتفع از معامله خواهد بود اما منتفع بودن در نفس معامله به معنای سهیم بودن در معامله، آن هم با آمر نخواهد بود؛ لذا ماده ۳۴۷ ق.ت. صرفاً فرض سهیم بودن آمر و دلال را بدون اینکه به تکلیف اطلاع‌رسانی منوط کند، موجب ضمان تضامنی می‌داند. به عبارت دیگر، همین که دلال با آمر در معامله سهیم باشد، ضمان تضامنی محقق است اما صرف منتفع بودن دلال در معامله موجب ضمان تضامنی نخواهد بود.

نکته ۳: اگر دلال با طرف معامله (نه آمر خود) سهیم باشد و به آمر خود اطلاع ندهد (یعنی از تکلیف مقرر در ماده ۳۴۶ خودداری کند) نه تنها مسئول خسارات وارده است بلکه، به موجب ماده ۳۴۹ ق.ت. مستحق اجرت و مخارج نخواهد بود و به مجازات خیانت در امانت محکوم خواهد شد.

نکته ۴: سهیم بودن در معامله دو فرض دارد:

۱. سهیم بودن دلال با آمر که موجب مسئولیت تضامنی آمر و دلال در اجرای تعهدات قراردادی است (م ۳۴۷ ق.ت.).

۲. سهیم بودن با طرف معامله که خود بر دو وجه است: اول اینکه آمر نمی‌داند؛ لذا موجب مسئولیت کیفری و عدم استحقاق دلال نسبت به اجرت و مخارج خواهد شد. دوم اینکه آمر می‌داند که دلال با طرف

قانونیار پتر دانش

معامله سهیم است که خود این سوال را به همراه خواهد داشت که آیا دلال مستحق اجرت هست؟ در پاسخ باید گفت که به استناد آزادی قراردادی، دلال مستحق اجرت است.

۱. اگر دلال در معامله‌ای که با وساطت او انجام می‌گیرد سهیم باشد باید به طرفی که این نکته را نمی‌داند اطلاع دهد و الا:

(ارشر آزاد ۱۳۷۷)

الف) آن معامله باطل است.

ب) آن معامله قابل فسخ است.

ج) دلال به جزای نقدی محکوم می‌شود.

د) دلال مسئول خسارت وارده است و به جزای نقدی هم ممکن است محکوم شود.

۲. دلالی در نفس معامله منتفع است و این موضوع را به طرف مقابل اطلاع نمی‌دهد. کدام مورد صمیم است؟

(ارشر سراسری ۱۳۹۳)

الف) با آمر خود، متضامناً مسئول اجرای تعهد است.

ب) تنها مسئول خسارات وارده است.

ج) مسئول خسارات وارده بوده و با آمر خود، متساویاً مسئول اجرای تعهد است.

د) مسئول خسارات وارده بوده و با آمر خود، متضامناً مسئول اجرای تعهد است.

(وکالت ۱۳۹۹)

۳. در فصوص مسئولیت دلال، کدام مورد صمیم است؟

الف) در فرض سهیم بودن در معامله، دلال مسئولیت اجرای تعهدات را به نسبت سهم خود بر عهده دارد.

ب) در فرض سهیم بودن در معامله، دلال مسئولیت تضامنی اجرای تعهدات را به نسبت سهم خود دارد.

ج) در فرض اعلام انتفاع خود در معامله به طرف جاهل به این موضوع، دلال مسئول خسارات نیست.

د) در فرضی که یک طرف معامله به اعتبار تعهد دلال معامله کرده باشد، دلال ضامن است.

۴. دلال در نفس معامله منتفع است و این موضوع را به طرفی که به این امر ناآگاه است، اطلاع نمی‌دهد. در فصوص مسئولیت دلال کدام مورد صمیم است؟

(مرکز وکلا مرحله اول ۱۴۰۲)

الف) مسئول خسارت وارده می‌باشد و با آمر خود، متساویاً مسئول اجرای تعهد است.

ب) مسئول خسارت وارده خواهد بود.

ج) با آمر خود، متضامناً مسئول اجرای تعهد است.

د) مسئول خسارات وارده بوده و با آمر خود، متضامناً مسئول اجرای تعهد است.

پاسخنامه

۱ د ۲ ب

۳ ج با توجه به ماده ۳۴۵ که دلال را ضامن اجرای معامله می‌داند نه مطلق ضامن، گزینه د صحیح نیست.

۴ ب

قانونیار

پتر دانش

ماده ۳۴۷- در صورتی که دلال در معامله سهیم باشد، با آمر خود متضامناً مسئول اجرای تعهد خواهد بود.

نکته: در اینجا علت ضامن بودن دلال، دلال (نماینده) بودن وی نیست، بلکه به علت اصیل بودن او است.

(وکالت ۱۳۸۰)

۱. اگر دلال در معامله سهیم باشد در این صورت:

- الف) آمر مسئولیتی ندارد و فقط دلال مسئولیت دارد.
- ب) با آمر خود متناصباً مسئول اجرای تعهد خواهد بود.
- ج) دلال و آمر متضامناً مسئول اجرای تعهد می‌باشند.
- د) فقط آمر مسئول اجرای تعهد است.

۲. اگر دلال در معامله‌ای سهیم باشد، چه کسانی در مقابل متعهدله مسئول می‌باشند؟

(ارشد آژار ۱۳۸۹)

- الف) دلال و آمر به نحو تضامنی
- ب) فقط دلال
- ج) فقط عامل
- د) دلال و آمر به صورت مشترک

(رکنتری سراسری ۱۳۹۶)

۳. دلال در کدام مورد، قانوناً مسئولیت تضامنی دارد؟

- الف) اگر در معامله سهیم باشد.
- ب) اگر در خصوص ارزش مال‌التجاره غلو و تقصیر کرده باشد.
- ج) در صورت گم شدن اشیاء و اسنادی که در ضمن معامله به او داده شده است.
- د) اگر معامله توسط او واقع و اسنادی راجع به آن معامله، بین طرفین و توسط دلال رد و بدل شود.

(رکنتری ۱۴۰۰)

۴. درفصوص ماهیت قرارداد دلالی و مسئولیت دلال کدام مورد نادرست است؟

- الف) درخصوص ارزش مورد معامله، مسئولیت دلال مبتنی بر تقصیر است.
- ب) درفرض پذیرش وکالت در اعمال مادی، ماهیت حقوقی دلالی می‌تواند وکالت باشد.
- ج) در صورتی که دلال در معامله سهیم باشد، با آمر خود مشترکاً مسئول اجرای تعهدات قراردادی است.
- د) درخصوص تلف اشیاء و اسنادی که به دلال سپرده می‌شود، اثبات رعایت احتیاط و مراقبت متعارف او را از مسئولیت خارج نمی‌کند.

پاسخنامه

- ۱ ج ۲ الف
- ۲ الف به نکته ۲ ماده ۳۴۶ نیز رجوع شود.
- ۳ ج ۴ ج

تحریر

پتر دانش

ماده ۳۴۶ در صورتی که دلال در نفس معامله منتفع یا سهمیم باشد، باید به طرفی که این نکته را نمی‌داند اطلاع دهد، و الا مسئول خسارات وارده بوده و به علاوه به هشتاد و دو میلیون و پانصد هزار (۸۲,۵۰۰,۰۰۰) ریال تا دویست میلیون (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال^۱ جزای نقدی محکوم خواهد شد.

ماده ۳۴۷ در صورتی که دلال در معامله سهمیم باشد، با امر خود متضامناً مسئول اجرای تعهد خواهد بود.

نموداری

پتر دانش

❑ ماده ۳۴۶- در صورتی که دلال در نفس معامله
 ◀ منتفع یا
 ◀ سهمیم باشد

باید به طرفی که این نکته را نمی‌داند اطلاع دهد و الا مسئول خسارات وارده بوده و به علاوه به هشتاد و دو میلیون و پانصد هزار (۸۲,۵۰۰,۰۰۰) ریال تا دویست میلیون (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال^۲ جزای نقدی محکوم خواهد شد.

❑❑ ماده ۳۴۷- در صورتی که دلال در معامله سهمیم باشد

◀ با امر خود
 ◀ متضامناً مسئول اجرای تعهد خواهد بود.

اعراب گذاری

پتر دانش

ماده ۳۴۶ در صورتی که دلال، در نفس معامله، مُنْتَفِع یا سَهْمِیْم باشد، باید به طرفی که این نکته را نمی‌داند، اطلاع دهد، و الاّ مسئولِ خِسَارَاتِ وارده بوده و به علاوه به بیست و پنج میلیون (۲۵,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا شصت میلیون (۶۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال^۳ جزای نقدی، محکوم خواهد شد.

ماده ۳۴۷ در صورتی که دلال، در معامله سهمیم باشد، با امر^۴ خود، متضامناً مسئول اجرای تعهد خواهد بود.

۱- اصلاحی ۱۴۰۳/۰۳/۳۰

۲- اصلاحی ۱۴۰۳/۰۳/۳۰

۳- اصلاحی ۱۳۹۹/۱۱/۰۸

۴- دستور دهنده، کسی که به دلال دستور معامله را داده است.

۱۴۲- یک شرکت حمل و نقل کالای مورد حمل را به شرکت دیگری برای حمل تمویل داده و کالا در

بین راه سرقت شده است. در این صورت مکم قانونی قضیه چیست؟

الف) در هر صورت فقط حمل کننده دوم مسئول است.

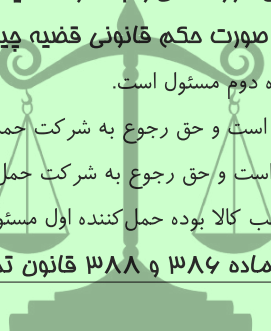
ب) شرکت حمل کننده اول مسئول است و حق رجوع به شرکت حمل کننده دوم را دارد.

ج) شرکت حمل کننده اول مسئول است و حق رجوع به شرکت حمل کننده دوم را ندارد.

د) در صورتی که بدون اطلاع صاحب کالا بوده حمل کننده اول مسئول است.

گزینه ۳ صحیح است. (مستند به ماده ۳۸۶ و ۳۸۸ قانون تجارت ۱۳۱۱) البته احتمال گزینه ۲

هم وجود دارد.

سوالات آزمون وکالت ۱۴۰۴

قانونیار

پتر دانش

ماده ۳۸۶- اگر مال التجاره تلف یا گم شود متصدی حمل و نقل مسئول قیمت آن خواهد بود مگر اینکه ثابت نماید تلف یا گم شدن مربوط به جنس خود مال التجاره یا مستند به تقصیر ارسال کننده یا مرسل الیه و یا ناشی از تعلیماتی بوده که یکی از آنها داده اند و یا مربوط به حوادثی بوده که هیچ متصدی مواظبی نیز نمیتوانست از آن جلوگیری نماید. قرارداد طرفین میتواند برای میزان خسارت مبلغی کمتر یا زیاده از قیمت کامل مال التجاره معین نماید.

نکته ۱: در قانون مدنی متصدی حمل و نقل امین است و تقصیر او باید ثابت شود تا مسئول قرار گیرد. (ر.ک ۵۱۶ و ۶۳۱ ق.م) ولی در قانون تجارت متصدی مسئول سالم رساندن کالا به مقصد است، یعنی بر مبنای عرف و نیازهای تجارتي قانونگذار تعهد به حمل را به طور ضمنی حاوی تعهد به حفظ کالا نیز دانسته است در نتیجه متصدی باید ثابت کند که دلیل تلف کالا ذاتی یا ناشی از تقصیر ارسال کننده یا گیرنده یا نیروی خارجی و احترازناپذیر (قوه قاهره) بوده است تا از مسئولیت معاف شود (محمد دمرچیلی و...، منبع پیشین، ص ۷۱۶).

نکته ۲: موارد معافیت متصدی حمل و نقل از مسئولیت:

۱) خسارات ناشی از جنس کالا

۲) خسارات ناشی از تقصیر ارسال کننده یا مرسل الیه

۳) خسارات ناشی از تعلیمات ارسال کننده یا مرسل الیه

۴) خسارات ناشی از حوادثی که هیچ متصدی مواظبی نتواند از آن جلوگیری نماید. موارد مزبور در واقع مربوط به فورس ماژور و قوه قهریه است.

نکته ۳: اگر محموله تلف شود قرارداد حمل خودبه خود منفسخ می شود. چه متصدی قانوناً مسئول جبران خسارت باشد و یا مسئولیت این امر برعهده او نباشد (محمد دمرچیلی و...، پیشین، ص ۷۲۱).

نکته ۴: اگر مال التجاره مثلی هم باشد، متصدی حمل و نقل مکلف به پرداخت قیمت است.

نکته ۵: شرط تحدید مسئولیت موافق اصل است اما شرط عدم مسئولیت بعضاً مخالف نظم عمومی

قانونیار

پتر دانش

است. در قرارداد حمل و نقل به صورت جزیی شرط عدم مسئولیت (در باب خسارات آواری ناشی از عیوب ظاهر عدل بندی) پذیرفته شده است اما این موجب نمی‌شود که متصدی با وجود شرط عدم مسئولیت در باب عیوب ظاهر عدل بندی، مسئول تقصیرات خود نباشد؛ لذا مطابق مقررات قانون تجارت ایران، در قرارداد حمل و نقل اگر شرط عدم مسئولیت متصدی حمل و نقل وجود داشته باشد، چنین شرطی معتبر نخواهد بود.

نکته ۶: طرفین می‌توانند در قرارداد برای میزان خسارت مبلغی کمتر یا زیاده‌تر از قیمت کامل مال‌التجاره معین‌نمایند، اما این میزان نمی‌تواند به میزانی باشد که با شرط عدم مسئولیت تفاوتی نداشته باشد.

نکته ۷: منظور از طرفین قرارداد، فرستنده و متصدی حمل و نقل است.

نکته ۸: قانون دریایی در بند ۸ ماده ۵۴ در مقام بیان وظایف متصدی باربری مقرر می‌دارد: «قید هرگونه شرط یا توافق در قرارداد باربری به منظور سلب مسئولیت متصدی باربری یا کشتی یا محدود کردن مسئولیت مزبور در مورد فقدان بار یا خسارت وارد به آن، ناشی از غفلت و تقصیر و یا تسامح در انجام وظایف و تعهدات مصرحه در این فصل باطل و بلااثر خواهد بود.»

۱. اگر مال‌التجاره تلف یا گم شود متصدی حمل و نقل در چه صورتی مسئول است؟ (وکالت ۱۳۸۸)

الف) در صورتی که ثابت کند تعدی و تفریط نکرده است، مسئول نیست.

ب) در صورتی مسئول است که نتواند ثابت کند که تلف مربوط به حوادثی بوده که هیچ متصدی مواظبی نمی‌توانست از آن جلوگیری کند.

ج) در صورتی مسئول است که ثابت شود تعدی و تفریط کرده است.

د) مطلقاً مسئول است.

۲. اگر مال‌التجاره تلف شود، متصدی حمل و نقل (ارشد آزار ۱۳۸۹)

الف) در صورتی که نتواند ثابت کند که تلف شدن مربوط به جنس مال‌التجاره یا... بوده است مسئول قیمت آن خواهد بود.

ب) مسئول رد مثل آن است خواه مرتکب تقصیر شده باشد یا نشده باشد.

ج) در صورتی که نتواند بی تقصیری خود را ثابت کند مسئول قیمت آن خواهد بود.

د) مسئول نیست، مگر اینکه صاحب کالا، تعدی و تفریط متصدی را ثابت کند.

۳. در صورتی که محموله کامیون بر اثر واژگونی ناشی از ریزش کوه در جاده تلف شود، در این صورت

متصدی حمل و نقل: (قضایات ۱۳۸۹)

الف) در هر صورت مسئول قیمت مال‌التجاره خواهد بود.

ب) در صورت اثبات مسئولیت متصدی حمل و نقل، ضامن جبران خسارت است.

ج) به لحاظ این که تلف مال‌التجاره ناشی از حوادث غیرمترقبه بوده مسئولیتی ندارد.

قانونیار

پتر دانش

- د) اگر مباشرت در حمل و نقل داشته باشد، مسئول است.
۴. معمولای جهت ممل از گمرک بوشهر به قصد ارسال به تهران به بنگاه باربری الف تمویل داده شده که در مسیر تلف گردیده است. بنا به فرض فوق کدام یک از موارد ذیل صمیع است؟ (وکالت ۱۳۸۹)
- الف) بنگاه باربری ضامن تلف کالا است حتی اگر تلف ناشی از حوادث قهریه باشد.
- ب) بنگاه باربری در هر حال با اثبات عدم تقصیر خود در تلف کالا از مسئولیت مبرا است.
- ج) بنگاه باربری با اثبات اینکه تلف کالا ناشی از قصور ارسال کننده بوده از مسئولیت مبرا است.
- د) چنانچه ثابت شود تلف کالا ناشی از تقصیر راننده حامل کالا بوده صرفاً وی مسئول جبران خسارت است.
۵. در صورت تلف شدن مال التجاره، متصدی در کدام صورت مسئول نمی باشد؟ (ارشر سراسری ۱۳۹۱)
- الف) تلف مستند به فعل متصدی حمل و نقل نباشد.
- ب) متصدی، تقصیر ارسال کننده را که موجب تلف بوده ثابت کند.
- ج) مرسل‌الیه نتواند تقصیر متصدی حمل و نقل را اثبات کند.
- د) ارسال کننده نتواند تقصیر متصدی حمل و نقل را اثبات کند.
۶. اگر معموله تمویل شده به بنگاه باربری در مسیر حمل به مقصد مفقود شود، (مشاوران ۱۳۹۲)
- الف) بنگاه باربری در هر حال با اثبات عدم تقصیر خود در مفقودی کالا، از مسئولیت مبرا است.
- ب) بنگاه باربری ضامن مفقودی کالا است حتی اگر مفقودی ناشی از حوادث قهریه باشد.
- ج) بنگاه باربری با اثبات این که مفقودی کالا ناشی از قصور ارسال کننده بوده، از مسئولیت مبرا است.
- د) چنانچه ثابت شود مفقودی کالا ناشی از تقصیر راننده حامل کالا بوده، صرفاً وی مسئولیت جبران خسارت است.
۷. کامیون حاوی معموله تجاری به دلیل لغزندگی جاده، واژگون و کالاهای تلف می شوند. مالک کالاهای برای مطالبه قیمت آنها، علیه چه کسی می تواند بر مبنای مسئولیت قراردادی طرح دعوی کند؟ (سردفتری ۱۴۰۲)
- الف) متصدی حمل و نقل و راننده کامیون
- ب) متصدی حمل و نقل
- ج) راننده کامیون
- د) متصدی حمل و نقل، اگر تقصیر او ثابت شود.
۸. کالایی برای ممل از تهران به تبریز به متصدی ممل و نقل سپرده شده، اما قبل از رسیدن به مقصد تلف شده است. در فصوص مسئولیت متصدی ممل و نقل کدام مورد درست است؟ (کلارشناسی ارشر ۱۴۰۲)
- الف) در صورت اثبات تعدی و تفریط مسئول قیمت کالا است.
- ب) در هر حال مسئول قیمت کالا است هر چند تلف ناشی از قوه قاهره باشد.
- ج) در هر حال مسئول قیمت کالا است، مگر اینکه عدم تعدی و تفریط خود را ثابت کند.
- د) مسئول قیمت کالا است، مگر اینکه ثابت کند تلف ناشی از عاملی خارج از اراده او بوده است.

پاسخنامه

۱ ب ۲ الف ۳ ج ۴ ج ۵ ب ۶ ج ۷ ب ۸ د

قانونیار پتر دانش

ماده ۳۸۸ - متصدی حمل و نقل مسئول حوادث و تقصیراتی است که در مدت حمل و نقل واقع شده اعم از اینکه خود مباشرت به حمل و نقل کرده و یا حمل و نقل کننده دیگری را مأمور کرده باشد.

بدیهی است که در صورت اخیر حق رجوع او به متصدی حمل و نقلی که از جانب او مأمور شده محفوظ است.

نکته ۱: به هر کیفیتی که محموله مفقود و در مقصد تحویل نگردد براساس مقررات قانون تجارت مسئولیت متصدی حمل و نقل در مقابل صاحب محموله در جریان تحویل مثل کالا و جبران خسارت تردید ناپذیر می‌نماید و رابطه بین متصدی حمل و نقل با رانندگانی که بدین منظور به‌کار گرفته می‌شود، هیچ گونه اثری در رفع مسئولیت و تعهد خواننده در برابر صاحب کالا ایجاد نمی‌کند. (رأی شماره ۱۱/۷۲ - ۷۲/۲/۲۵ شعبه ۲۲ دادگاه حقوقی یک تهران، یدالله بازگیر، حقوق تجارت...، ص ۲۹۸ - ۲۹۷).

نکته ۲: دعوای مطالبه خسارات وارد بر کالا علیه نماینده تجارتی متصدی حمل و نقل غیرقابل استماع می‌باشد مگر در صورتی که بر دادگاه معلوم شود که نماینده تجارتی متصدی حمل و نقل دارای اختیارات و تعهداتی بوده که او را مسئول نموده و می‌تواند طرف دعوای مطالبه خسارت قرار گیرد (رأی وحدت رویه شماره ۲۹ مورخ ۱۳۶۳/۸/۲۳ هیأت عمومی دیوان عالی کشور).

نکته ۳: مسئولیت متصدی حمل و نقل که ناشی از فعل غیر است، منافاتی با مسئولیت غیر (مقصر) ندارد و مسئولیت این دو دارای مبنای متفاوت و جداگانه است که قابل جمع می‌باشد. (دکتر ناصر کاتوزیان، حقوق مدنی، الزام‌های خارج از قرارداد، ج ۱۰، ص ۴۴۷)

نکته ۴: ماده ۶۹ قانون دریایی مقرر می‌دارد: «مالک کشتی شخصاً مسئول اعمال و تعهدات و قصور و خطاهای خود و نیز مسئول عملیات فرمانده و قراردادهایی است که وی ضمن انجام وظایف خود منعقد می‌کند. مالک کشتی همچنین مسئول عملیات کارکنان کشتی و مأموران مجازی که از طرف او به خدمت در کشتی گمارده شده‌اند خواهد بود.»

نکته ۵: جهت تحقق تضامن، دیون باید از منشأ واحد باشند تا آثار کامل تضامن که ناشی از مبنای نمایندگی متقابل آن می‌باشد، بر آن مترتب شود. تضامن نتیجه ضمانت قانونی یا قراردادی مسئولان از یکدیگر است و جمع ذمه‌ها باید نتیجه رابطه حقوقی میان اینها باشد نه انباشتن تعهدهای مکرر به وسیله طلبکار. این امر (انباشتن تعهدهای مکرر به وسیله طلبکار) با وجود شباهت به تضامن با آن متفاوت است و آن را اصطلاحاً تعهد جمعی می‌نامند. مسئولیت متصدی حمل و مباشرین حمل از این قسم می‌باشد که از دو مبنای قراردادی و غیرقراردادی نشأت می‌گیرد (عیسی امینی، اجتماع مسئولیت متصدی حمل و نقل یا ضمان مقصر نسبت به صاحب کالا، ص ۱۲۶ - ۱۲۳)

✍

قانونیار

پتر دانش

۱. متمصدی حمل و نقل مسئول حوادث و تقصیراتی که در مدت حمل و نقل واقع شده ...

(تفاوت ۱۳۷۷)

الف) در صورت مباشرت خواهد بود (ب) مطلقاً مسئول نیست.

ج) مطلقاً مسئول است. (د) در صورت تضمین مسئول خواهد بود.

۲. مسئولیت کسر و نقصان بار در جریان حمل متوجه ... است. (ارشد آزاد ۱۳۷۸)

الف) متمصدی حمل و مباشر حمل به نحو تضامن (ب) متمصدی حمل و مباشر حمل به طور نسبی

ج) متمصدی حمل و نقل طرف قرارداد (د) مباشر حمل

۳. اگر مباشر حمل کالا از طریق جاده، شفصی غیر از متمصدی حمل طرف قرارداد باشد در قبال

صاحب کالا چه شفصی مسئول است؟ (ارشد آزاد ۱۳۷۹)

الف) مباشر

ب) مباشر و متمصدی حمل طرف قرارداد به نحو تضامن

ج) مباشر و متمصدی حمل طرف قرارداد بالتساوی

د) متمصدی طرف قرارداد

۴. به موجب قانون تجارت در صورت تلف مال التجاره‌ای که متمصدی حمل و نقل به راننده [مباشر]

(مشاوران حقوقی ۱۳۸۰)

سپرده:

الف) اصل بر تقصیر مباشر است مگر آن که خلاف آن ثابت شود.

ب) اصل بر بی تقصیری مباشر است مگر آن که تقصیر وی ثابت شود.

ج) اصل بر تقصیر متمصدی حمل و نقل است مگر آن که خلاف آن ثابت شود.

د) اصل بر بی تقصیری متمصدی حمل و نقل است مگر آن که تقصیر وی ثابت شود.

۵. در صورتی که کالاهای موضوع قرارداد حمل و نقل توسط راننده کامیون مأمور حمل تلف شود،

(ارشد آزاد ۱۳۸۲)

..... در مقابل صاحب کالا مسئول است.

الف) راننده (ب) متمصدی حمل و نقل

ج) راننده و متمصدی حمل و نقل هر دو (د) متمصدی حمل و نقل در صورت اثبات تقصیر او

۶. در صورتی که حمل کالایی را متمصدی حمل و نقل به دیگری محمول نماید و خسارتی حاصل شود،

(مشاوران حقوقی ۱۳۸۳)

در قبال صاحب کالا چه کسی مسئول است؟

الف) متمصدی حمل و نقل طرف قرارداد و مباشر حمل

ب) مباشر حمل

ج) متمصدی حمل طرف قرارداد

د) هر کدام از مباشر حمل و متمصدی حمل و نقل در صورت تقصیر

۷. در صورتی که کالاهای موضوع قرارداد موضوع حمل و نقل توسط راننده کامیون مأمور حمل تلف

(وکالت ۱۳۸۳)

شود چه کسی در مقابل صاحب کالا مسئول خواهد بود؟

الف) راننده (ب) متمصدی حمل و نقل

ج) راننده و متمصدی حمل و نقل (د) متمصدی حمل و نقل در صورت اثبات تقصیر او

قانونیار

پتر دانش

۸. اگر متصدی ممل و نقل (الف) ممل و نقل‌کننده دیگری (ب) را مأمور ممل و نقل کالایی نماید و در مین ممل و نقل فسادتی به مال‌التجاره وارد شود:

(وکالت ۱۳۸۴)

(الف) الف و ب برای جبران خسارت مسئولیت تضامنی دارند.

(ب) الف در مقابل صاحب مال‌التجاره مسئول است ولی حق رجوع به ب را دارد.

(ج) الف در مقابل صاحب مال‌التجاره مسئول است و حق رجوع به ب را ندارد.

(د) الف در مقابل صاحب مال‌التجاره مسئولیتی ندارد و صاحب مال‌التجاره بایستی به ب مراجعه نماید.

۹. متمصدی ممل و نقل در قبال صامب کالا در مورد تلف شدن معمولات توسط راننده ...

(ارشد آزاد ۱۳۸۶)

(الف) مسئولیت ندارد.

(ب) مسئولیت دارد.

(ج) با راننده مسئولیت تضامنی دارد. (د) با راننده مسئولیت مشترک دارد.

۱۰. (در صورتی که متمصدی، ممل و نقل‌کننده دیگری را مأمور ممل کالا کرده باشد و در این حالت در نتیجه تقصیر ممل‌کننده مأمور به مال‌التجاره فسادتی وارد آید ... :

(وکالت ۱۳۸۷)

(الف) صاحب مال‌التجاره مخیر است طبق قواعد مربوطه به هر کدام یا هر دو مجتمعاً رجوع کند.

(ب) صاحب مال‌التجاره برای جبران خسارت فقط حق رجوع به حمل‌کننده مأمور را دارد.

(ج) صاحب مال‌التجاره برای جبران خسارت فقط حق رجوع به متمصدی حمل و نقل را دارد.

(د) صاحب مال‌التجاره باید اول به متمصدی حمل و نقل و سپس در صورت عدم امکان جبران خسارت توسط او به حمل‌کننده مأمور، رجوع کند.

۱۱. اگر متمصدی ممل و نقل، شفص واجد شرایط ثانوی را مأمور ممل و نقل کالایی نماید و در مین ممل، فسادت به مال‌التجاره وارد گردد:

(مشاوران حقوقی ۱۳۸۷)

(الف) متمصدی حمل و نقل و شخص مأمور حمل و نقل برای جبران خسارت مسئولیت تضامنی دارند.

(ب) متمصدی حمل و نقل در مقابل صاحب مال‌التجاره مسئول است و حق رجوع به مأمور حمل و نقل را دارد.

(ج) متمصدی حمل و نقل در مقابل صاحب مال‌التجاره مسئول است و حق رجوع به مأمور حمل و نقل را ندارند.

(د) چون متمصدی حمل و نقل به موجب قانون حق واگذاری مسئولیت خود را به شخص واجد شرایط دیگری دارد، در مقابل صاحب مال‌التجاره مسئولیتی ندارد و صاحب مال بایستی به شخص ثانوی که مأمور حمل و نقل شده مراجعه نماید.

۱۲. کالایی برای ممل به بنگاه باربری «الف» (متمصدی ممل و نقل) سپرده می‌شود. بنگاه «الف» کالا را برای ممل به بنگاه باربری «ب» (متمصدی ممل و نقل) می‌سپارد. در صورت تلف کالا در مین ممل توسط ب، ارسال‌کننده کالا

(ارشد آزاد ۱۳۹۱)

(الف) حق رجوع به بنگاه الف و سپس رجوع به بنگاه ب را دارد.

(ب) فقط حق رجوع به بنگاه حمل‌کننده یعنی بنگاه ب را دارد.

(ج) فقط حق رجوع به بنگاه قبول‌کننده کالا یعنی الف را دارد.

(د) حق رجوع به هر دو بنگاه را در عرض یکدیگر دارد.

قانونیار

پتر دانش

۱۳. الف) کالاهای خود را جهت حمل به متصدی حمل و نقل (ب) داده تا از تهران به مشهد حمل کند، متصدی مزبور کالا را تمویل متصدی حمل (ج) داده تا امر حمل کالا را انجام دهد. کالا در بین راه مفقود گردیده است. در این صورت؛

(مشاوران ۱۳۹۲)

الف) متصدی حمل و نقل (ب) در صورتی مسئول است که متصدی حمل و نقل (ج) مقصر نباشد.

ب) فرض بر مسئولیت متصدی حمل و نقل (ب) است.

ج) در هر حال فقط متصدی حمل و نقل (ج) مسئول است.

د) متصدی حمل و نقل (ج) هیچ گونه مسئولیتی ندارد.

۱۴. متصدی حمل و نقل، کار حمل را به دیگری واگذار نموده است. در صورت بروز حادثه، کدام مورد صمیم است؟

(وکالت ۱۳۹۵)

الف) شخصاً مسئول بوده و حق رجوع وی به متصدی بعدی محفوظ است.

ب) هیچ مسئولیتی نداشته و متصدی بعدی، مسئولیت مستقیم دارد.

ج) شخصاً مسئول بوده و نمی‌تواند به متصدی بعدی رجوع کند.

د) با متصدی بعدی، متضامناً مسئول است.

۱۵. یک شرکت تولیدی فراورده‌های گوشتی، حمل پندین محموله خود را به شرکت حمل و نقل «الف» واگذار می‌کند تا با کامیون‌های یخچال‌دار حمل کند و در قرارداد حمل، شرکت «الف» مسئولیت خود را به مبلغ بسیار کمتر از ارزش هر محموله محدود می‌کند. شرکت «الف» حمل یکی از محموله‌ها را به شرکت حمل و نقل «ب» ممول و به علت فاقد یخچال بودن کامیون، در طول راه فاسد می‌شود. فرستنده کالا از کدام شرکت و به چه میزان، حق مطالبه خسارت قراردادی دارد؟

(رکتری حقوق قلمی ۱۴۰۲)

الف) از شرکت «الف» - خسارت وارده

ب) از شرکت «ب» - خسارت وارده

ج) از شرکت «الف» - خسارت تعیین شده

د) از شرکت «ب» - خسارت تعیین شده

پاسخنامه

۱ ج

۲ ج مطابق نص ماده ولی مطابق نکته ۴ و ۵ هیچ‌کدام از گزینه‌ها صحیح نیستند.

۳ د مطابق نص ماده ولی براساس نکته ۵ و ماده ۳۶۵ ق.م.ا مصوب ۱۳۷۰ که در زمان طرح سؤال حاکم بود

گزینه ج صحیح است.

۴ ج ۵ ج ۶ الف ۷ ج ۸ ب ۹ د ۱۰ الف

۱۱ ب ۱۲ د

۱۳ ب ماده ۳۸۶ ق.ت.نیز مطالعه شود.

۱۴ الف

۱۵ الف با توجه به تقصیر متعهد، وی نمی‌تواند از نتایج شرط محدود کردن مسئولیت بهره ببرد.

تحریر

پتر دانش

ماده ۳۸۶ اگر مال التجاره تلف یا گم شود، متصدی حمل و نقل مسئول قیمت آن خواهد بود، مگر اینکه ثابت نماید تلف یا گم شدن مربوط به جنس خود مال التجاره یا مستند به تقصیر ارسال کننده و یا مرسل الیه و یا ناشی از تعلیماتی بوده که یکی از آنها داده اند و یا مربوط به حوادثی بوده که هیچ متصدی مواظبی نیز نمی توانست از آن جلوگیری نماید، قرارداد طرفین می تواند برای میزان خسارت مبلغی کمتر یا زیادتر از قیمت کامل مال التجاره معین نماید.

مواد مرتبط: مواد ۲۲۹ و ۲۳۰ ق.م.

رأی وحدت رویه مرتبط: شماره ۲۹ مورخ ۱۳۶۳/۸/۲۸

ماده ۳۸۸ متصدی حمل و نقل مسئول حوادث و تقصیراتی است که در مدت حمل و نقل واقع شده اعم از اینکه خود مباشرت به حمل و نقل کرده و یا حمل و نقل کننده دیگری را مأمور کرده باشد. بدیهی است که در صورت اخیر حق رجوع او به متصدی حمل و نقلی که از جانب او مأمور شده محفوظ است.

نمودار

پتر دانش

□□□ ماده ۳۸۶ - اگر

مگر اینکه ثابت نماید تلف یا گم شدن

◀ مال التجاره
تلف یا
گم
شود

◀ متصدی حمل و نقل مسئول قیمت آن خواهد بود

◀ مربوط به جنس خود مال التجاره یا

◀ مستند به تقصیر
ارسال کننده یا
مرسل الیه
و یا

◀ ناشی از تعلیماتی بوده که یکی از آنها داده اند و یا

◀ مربوط به حوادثی بوده که هیچ متصدی مواظبی نیز نمی توانست از آن جلوگیری نماید.

قرارداد طرفین می تواند برای میزان خسارت مبلغی کمتر یا زیادتر از قیمت کامل مال التجاره معین نماید.

نموداری

پتر دانش

رأی وحدت رویه شماره ۲۹ - ۱۳۶۳/۰۸/۲۸

هیئت عمومی دیوان عالی کشور

موضوع:

دعوی مطالبه خساراتی که شرکت بیمه به صاحب کالا پرداخته و به قائم مقامی از وی طرح دعوا می نماید؛ باید علیه متصدی حمل و نقل اقامه گردد و اقامه دعوا علیه نماینده تجارتی متصدی حمل و نقل قابلیت استماع ندارد.

متن رأی:

با توجه به ماده ۳۸۶ قانون تجارت که در صورت تلف یا گم شدن مال التجاره متصدی حمل و نقل را جز در مواردی که مستثنی شده مسئول قیمت کالا و ماده ۳۸۷ آن قانون نامبرده را در مورد خسارات ناشیه از تأخیر تسلیم یا نقص یا خسارات بحری (آواری) مال التجاره در حدود ماده قبل مسئول شناخته و اینکه در پرونده های مطروحه به جای آنکه شرکت سهامی بیمه ایران به قائم مقامی از بیمه گزار دعوی خود را جهت مطالبه خساراتی که به صاحب کالا پرداخته علیه متصدی حمل و نقل اقامه نماید علیه نماینده تجارتی متصدی حمل و نقل که مسئولیت و تعهد نماینده به موجب اسناد و مدارک پرونده ثابت و مسلم نشده طرح کرده فلذا استماع دعوی به کیفیت مرقوم مجوز نداشته است بدیهی است در صورتی که در دادگاه معلوم و محرز شود که نماینده تجارتی متصدی حمل و نقل دارای اختیارات و تعهداتی بوده که او را مسئول نموده و می تواند طرف دعوی مطالبه خسارات قرار گیرد قبول دعوی به طرفیت او بلاشکال است.

ماده ۳۸۸- متصدی حمل و نقل مسئول حوادث و تقصیراتی است که در مدت حمل و نقل واقع

شده ◀ اعم از اینکه خود مباشرت به حمل و نقل کرده و یا بدیدهی است که در صورت اخیر
حمل و نقل کننده دیگری را مأمور کرده باشد

حق رجوع او به متصدی حمل و نقلی که از جانب او مأمور شده محفوظ است.

اعراب گذاری

پتر دانش

ماده ۳۸۶- اگر مال التجاره، تلف یا گم شود، متصدی حمل و نقل، مسئول قیمت آن خواهد بود؛ مگر اینکه ثابت نماید تلف یا گم شدن، مربوط به جنس خود مال التجاره یا مستند به تقصیر ارسال کننده و یا مرسل الیه و یا ناشی از تعلیماتی بوده که یکی از آن ها داده اند و یا مربوط به حوادثی بوده که هیچ متصدی مواظبی نیز نمی توانست از آن جلوگیری نماید. قرارداد طرفین، می تواند برای میزان خسارت، مبلغی کمتر یا زیاده از قیمت کامل مال التجاره معین نماید.

ماده ۳۸۷- در مورد خسارات ناشیه از تأخیر تسلیم یا نقص یا خسارات بحری (آواری) مال التجاره

(آموزش) ۰۲۱-۶۶۴۱۴۸۴۸ (نشر) ۰۲۱-۶۶۴۹۲۳۲۷

آدرس موسسه (دفتر مرکزی): تهران، خیابان انقلاب، روبروی درب اصلی دانشگاه تهران، خیابان فخر رازی، نبش کوچه انوری، پلاک ۲۷

اعراب‌گذاری پتر دانش

نیز مُتَصَدِّي حَمَل و نَقْل در حدودِ مادهٔ فوق، مَسْئُول خواهد بود. خِسَارَاتِ مَزبور نمی‌تواند از خساراتی که ممکن بود در صُورَت تلف‌شدنِ تمامِ مالِ التَّجَارَه، حکم به آن شود تجاوز نماید؛ مگر اینکه قراردادِ طَرَفین، خِلافِ این ترتیب را مُقَرَّر داشته باشد.

ماده ۳۸۸- مُتَصَدِّي حَمَل و نَقْل، مَسْئُولِ خَوَادِث و تَقْصیراتی است که در مَدَّتِ حَمَل و نَقْل واقع شده؛ اَعْم از اینکه خود مباشرت به حمل و نقل کرده و یا حمل و نقل‌کنندهٔ دیگری را مأمور کرده باشد. بدیهی است که در صُورَتِ اخیر، حَقِّ رُجوعِ او به مُتَصَدِّي حَمَل و نَقْلی که از جانبِ او مأمور شده، مَحْفُوظ است.

سوالات آزمون وکالت ۱۴۰۴

۱۴۳- در فرض تعدد قائم مقامان تجاری نمونه اعمال اختیارات آنها چگونه است؟

الف) اصل بر این است که می‌توانند مستقلاً عمل نمایند و اگر رئیس تجارتخانه ایشان را به شکل اجتماعی نماینده قرار داده باشد صرفاً می‌تواند در برابر اشخاصی که از این امر مطلع هستند به اجتماعی بودن نمایندگی استناد نماید.

ب) اصل بر این است که باید به شکل اجتماعی عمل کنند مگر آنکه خلاف آن شرط شده باشد.

ج) قائم مقامان تجاری در هر حال می‌توانند به شکل مستقل عمل کنند و تحدید اختیارات آنها در برابر اشخاص ثالث قابل استناد نیست.

د) در برابر اشخاص ثالث اصل بر این است که می‌توانند مستقل عمل نمایند و اگر بنا بر اجتماع باشد لازم است این امر ثبت و آگهی شده باشد و یا طرف مقابل از اجتماعی بودن نمایندگی اطلاع داشته باشد.

گزینه ۴ صحیح است. (مستند به ماده ۳۹۷ قانون تجارت ۱۳۱۱)

قانونیار پتر دانش

ماده ۳۹۷- قائم مقامی تجاری ممکن است به چند نفر مجتمعاً داده شود با قید اینکه تا تمام اعضاء امضاء نکنند تجارتخانه ملزم نخواهد شد ولی در مقابل اشخاص ثالثی که از این قید اطلاع نداشته اند، فقط در صورتی می‌توان از آن استفاده کرد که این قید مطابق مقررات وزارت عدلیه به ثبت رسیده و اعلان شده باشد.

تحریری

پتر دانش

ماده ۳۹۷- قائم مقام تجاری ممکن است به چند نفر مجتمعاً داده شود با قید اینکه تا تمام امضاء نکنند تجارتخانه ملزم نخواهد شد، ولی در مقابل اشخاص ثالثی که از این قید اطلاع نداشته‌اند، فقط در صورتی می‌توان از آن استفاده کرد که این قید مطابق مقررات وزارت عدلیه به ثبت رسیده و اعلان شده باشد.

نموداری

پتر دانش

ماده ۳۹۷- قائم مقام تجارتی ممکن است به چند نفر مجتمعاً داده شود با قید اینکه تا تمام امضاء نکنند تجارتخانه ملزم نخواهد شد ولی در مقابل اشخاص ثالثی که از این قید اطلاع نداشته‌اند فقط در صورتی می‌توان از آن استفاده کرد که این قید مطابق مقررات وزارت عدلیه به ثبت رسیده و اعلان شده باشد.

اصرا بگذاری

پتر دانش

ماده ۳۹۷- قائم مقامی تجارتی، ممکن است به چند نفر، مجتمعاً داده شود با قید اینکه تا تمام، امضاء نکنند، تجارتخانه ملزم نخواهد شد، ولی در مقابل اشخاص ثالثی که از این قید، اطلاع نداشته‌اند، فقط در صورتی می‌توان از آن استفاده کرد که این قید، مطابق مقررات وزارت عدلیه به ثبت رسیده و اعلان شده باشد.

سوالات آزمون وکالت ۱۴۰۴

۱۴۴- ورشکستگی صادرکننده براتی که هنوز موعد پرداخت آن فرا نرسیده باشد چه اثری بر حقوق دارنده آن در برابر سایر امضا کنندگان برات دارد؟

الف) اگر توسط برات گیر نکول شده باشد دارنده می‌تواند از سایر امضا کنندگان مطالبه تضمین نموده یا وجه آن را مطالبه نماید.

ب) تأثیری در مسئولیت سایر امضا کنندگان برات ندارد.

ج) در هر حال موجب حال شدن برات و حق رجوع دارنده به سایر امضا کنندگان می‌شود.

د) در هر حال دارنده می‌تواند از سایر امضا کنندگان مطالبه تضمین نموده یا پرداخت وجه آن را مطالبه کند.

گزینه الف صحیح است. (مستند به ماده ۴۲۲ قانون تجارت ۱۳۱۱)

قانونیاری

پتر دانش

ماده ۴۲۲- هرگاه تاجر ورشکسته فته طلبی داده یا براتی صادر کرده که قبول نشده یا براتی را قبولی نوشته سایر اشخاصی که مسئول تأدیه وجه فته طلب یا برات می‌باشند باید با رعایت تخفیفات مقتضیه نسبت به مدت وجه آن را نقداً بپردازند یا تأدیه آن را در سر وعده تأمین نمایند.

نکته ۱: حال شدن دین فقط در مورد سفته و برات پیش‌بینی شده است و شامل چک نمی‌شود.

درواقع برخلاف برات و سفته، چک مهلت ندارد و چون پرداخت آن فوری است حال شدن دین مندرج آن منتفی است. (ریعا اسکینی، ورشکستگی و...، ص ۷۵).

نکته ۲: ماده ۴۲۲ در همه مواردی که تاجر ورشکسته مسئول پرداخت سند تجاری است صدق نمی‌کند، چرا که تنها در صورتی دین دیگر مسئولان سند تجاری حال می‌شود که شخص ورشکسته

قانونیار پتر دانش

صادرکننده سند یا قبول‌کننده آن باشد در مورد برات نیز در صورتی حال شدن دین دیگر مسئولان میسر است که تاجر ورشکسته براتی صادر کرده است ولی مورد قبول محال‌علیه قرار نگرفته باشد و در غیر این صورت قاعده مندرج در این ماده اعمال نمی‌شود (همان منبع، ص ۷۵).

۱. هرگاه تاجر ورشکسته براتی صادر کرده باشد که قبول نشده، سایر اشخاصی که مسئول تأدیه وجه برات شده‌اند:

(ارشد سراسری ۱۳۷۹)

الف) باید منحصر آن را نقداً بپردازند یا تأدیه آن را در سر وعده تأمین کنند.

ب) بری‌الذمه می‌شوند.

ج) منحصر باید وجه آن را نقداً بپردازند.

د) منحصر باید تأدیه آن را در سر وعده تأمین کنند.

۲. فوت یا ورشکستگی متعهد سفته، چه تأثیری بر مسئولیت ظهرنویس سفته دارد؟

(ارشد سراسری ۱۳۸۴)

الف) فوت و ورشکستگی متعهد سفته (مدیون اصلی) تأثیری بر مسئولیت سایر مسئولین سند تجاری ندارد و دین نسبت به آنها حال نمی‌شود.

ب) با فوت و ورشکستگی متعهد سفته، سایر مسئولین سند تجاری باید وجه آن را نقداً بپردازند یا برای تأدیه آن در سر وعده تأمین بدهند.

ج) فوت متعهد سفته تأثیری بر مسئولیت ظهرنویس تا سررسید سفته ندارد اما با ورشکستگی متعهد، ظهرنویس باید وجه سفته را نقداً (پیش از موعد) بپردازد یا تأمین بدهد.

د) ورشکستگی متعهد سفته (مدیون اصلی) هیچ تأثیری بر مسئولیت ظهرنویس سفته ندارد.

۳. هرگاه تاجری که براتی را قبولی نوشته ورشکسته شود، تعهد برات دهنده به پرداخت وجه برات

(ارشد سراسری ۱۳۸۷)

الف) حال می‌شود.

ب) حال می‌شود، اگر در مورد تأدیه در سررسید تأمین داده نشده باشد.

ج) حال نمی‌شود.

د) حال می‌شود، اگر دارایی برات‌گیر ورشکسته کافی جهت پرداخت دیون او نباشد.

۴. اگر صادرکننده سفته ورشکسته شود، سررسید سند نسبت به ظهرنویسان آن مال

(ارشد آزاد ۱۳۸۸)

الف) نمی‌شود، اگر ضامن بدهند.

ب) می‌شود.

ج) نمی‌شود.

د) نمی‌شود، اگر تأمین بدهند.

۵. تاجر سفته‌ای را با سررسید معین در وجه (الف) صادر و (الف) با ظهر نویسی آن را به (ب) منتقل

می‌کند. مکمل ورشکستگی تاجر قبل از فرا رسیدن سررسید صادر شده است، در این حالت (الف)

قانونیار

پتر دانش

(مشاوران ۱۳۹۲)

.....

- الف) تا سررسید دین مسئولیتی ندارد.
 ب) باید وجه سفته را فوراً پرداخت کند.
 ج) باید با رعایت تخفیقات مقتضیه نسبت به مدت، وجه آن را نقداً بپردازد یا پرداخت آن را سر وعده تضمین نماید.
 د) باید تأدیه وجه را سر وعده تضمین کند.

۴. صادر کننده سفته‌ای ورشکسته اعلام شده است. حقوق دارنده سفته، پیش از فرا رسیدن سررسید چیست؟
 (قضاوت ۱۳۹۴)

- الف) مطابق قانون، هر گاه چند نفر از مسئولین سند تجاری ورشکسته شوند، دارنده می‌تواند در هر یک از غرماء یا در تمام غرماء برای وصول تمام طلب خود داخل شود.
 ب) با صدور حکم ورشکستگی، صرفاً قروض مؤجل تاجر ورشکسته حال می‌شود و دارنده سفته تنها می‌تواند با مراجعه به مدیر تصفیه در لیست غرمای ورشکسته قرار گیرد.
 ج) علاوه بر رجوع به مدیر تصفیه ورشکسته می‌تواند به سایر مسئولین سفته نیز رجوع نموده و از آنها بخواهد وجه سفته را نقداً پرداخت نموده یا برای تأدیه آن در سر وعده تضمین بدهند.
 د) مطابق قاعده، اگر به واسطه ورشکستگی مدیون اصلی دین یا تعهد مؤجل او حال شده باشد، دین یا تعهد ضامن حال نمی‌شود و پیش از سررسید، دارنده صرفاً حق رجوع به مدیر ورشکسته را دارد.

۷. در کدام فرض، اگر سایر امضاکنندگان سند تجاری، تأمین قابل قبول ندهند، باید فوراً وجه سند را به دارنده آن بپردازند؟
 (رکتری سراسری ۱۳۹۶)

- الف) صادرکننده چک، ورشکست شده باشد.
 ب) تاجر ورشکسته، محال علیه برات قبول شده باشد.
 ج) صادرکننده ورشکسته باشد و محال علیه، برات را قبول نکرده باشد.
 د) تاجر ورشکسته، سفته‌ای را صادر کرده باشد.

۸. در فصوص وعده و مهلت پرداخت سفته، کدام مورد صمیع نیست؟
 (قضاوت ۱۳۹۸)

- الف) اگر دارنده برای پرداخت سفته مهلتی بیشتر از مواعد قانونی به متعهد سفته بدهد، حق رجوع به ظهنویس را از دست می‌دهد.
 ب) اگر متعهد سفته، وجه آن را پیش از موعد پرداخت کند، در مقابل اشخاصی که نسبت به وجه سفته حقی دارند، مسئول است.

- ج) در سفته‌ای که تاریخ تأدیه آن چهار ماه پس از صدور است، روز صدور حساب نخواهد شد.
 د) در صورتی که متعهد سفته ورشکست شود، ظهنویس یا ضامن قبل از اجل سفته ملزم به تأدیه وجه آن نیست.

۹. در کدام مورد دارنده برات، پیش از موعد می‌تواند وجه برات را از سایر امضا کنندگان مطالبه کند؟
 (کارشناسی ارشد سراسری ۱۳۹۹)

- الف) هرگاه برات گیر ورشکست شده باشد.
 ب) هرگاه متعهد اصلی برات یعنی برات گیر فوت کند.

قانونیار پتر دانش

- ج) هرگاه یکی از مسئولین یا امضا کنندگان برات ورشکسته شود.
د) هرگاه تاجر ورشکسته براتی را صادر کرده که قبول شده باشد.
۱۰. فوت یا ورشکستگی صادرکننده براتی که هنوز قبول نشده، چه تأثیری بر مسئولیت ظهرنویس یا ظهرنویسان در برابر دارنده برات دارد؟
(رکنری حقوق خصوصی ۱۴۰۱)
- الف) فوت یا ورشکستگی برات‌دهنده، تأثیری بر مسئولیت ظهرنویسان ندارد و بدهی آن‌ها حال نمی‌شود.
ب) تأثیری ندارد زیرا حق رجوع دارنده برات به ظهرنویسان برای مطالبه وجه برات فقط پس از سررسید و واخواست برات است.
ج) با فوت یا ورشکستگی برات‌دهنده، سایر مسئولین سند تجاری باید وجه آن را نقداً بپردازند یا برای تأدیه آن در سر وعده تأمین بدهند.
د) فوت برات‌دهنده تأثیری در تعهدات ظهرنویس ندارد اما با ورشکستگی او ظهرنویس باید وجه برات را نقداً بپردازد یا تأمین بدهند.

پاسخنامه

- ۱ الف ۲ ج ۳ ب ۴ د ۵ ج ۶ ج ۷ ج
۸ د
۹ الف با مسامحه گزینه «الف» صحیح است.
۱۰ د

تحریری

پتر دانش

- ماده ۴۲۲ هرگاه تاجر ورشکسته فته‌طلبی داده یا براتی صادر کرده که قبول نشده یا براتی را قبولی نوشته سایر اشخاصی که مسئول تأدیه وجه فته‌طلب یا برات می‌باشند، باید با رعایت تخفیفات مقتضیه نسبت به مدت، وجه آن را نقداً بپردازند یا تأدیه آن را در سر وعده تأمین نمایند.

نموداری

پتر دانش

- ماده ۴۲۲- هرگاه تاجر ورشکسته
 ◀ فته‌طلبی داده یا براتی صادر کرده که قبول نشده یا
 ◀ براتی را قبولی نوشته
 سایر اشخاصی که مسئول تأدیه وجه فته‌طلب یا برات می‌باشند باید با رعایت تخفیفات مقتضیه نسبت به مدت

- ◀ وجه آن را نقداً بپردازند یا
 ◀ تأدیه آن را در سر وعده تأمین نمایند.

اعراب گذاری پتر دانش

ماده ۴۲۲- هرگاه تاجر ورشکسته فته طلبی داده یا براتی صادر کرده که قبول نشده یا براتی را قبولی نوشته، سایر اشخاصی که مسئول تأدیة وجه فته طلب یا برات می باشند، باید با رعایت تخفیفات مقتضیه، نسبت به مدت، وجه آن را نقداً بپردازند، یا تأدیة آن را در سر وعده، تأمین نمایند.

سوالات آزمون وکالت ۱۴۰۴

۱۴۵- طبق اساسنامه یک شرکت سهامی تعداد سهام وثیقه اعضای هیئت مدیره ۱۰ سهم تعیین شده است. با این وجود مجمع عمومی یکی از سهامداران که تنها ۵ سهم دارد را به عنوان عضو هیئت مدیره انتصاب کرده است. در فصوص ضمانت اجرای قانونی این قضیه کدام مورد صمیم است؟

الف) دادگاه به درخواست هر شخص ذی نفع حکم بر بطلان مصوبه مجمع عمومی را صادر می کند و این رأی قطعی است.

ب) دادگاه به درخواست هر شخص ذی نفع حکم عزل آن مدیر را صادر می کند.

ج) مصوبه مجمع معتبر است و در، قانون صدور حکم عزل مدیر توسط دادگاه پیش بینی نشده است.

د) دادگاه به درخواست هر شخص ذی نفع حکم بر بطلان مصوبه مجمع عمومی را صادر می کند و این رأی غیر قطعی است.

گزینه ج صمیم است. (مستند به ماده ۱۱۵ لایحه ۱۳۱۴۷)

قانونیاری پتر دانش

ماده ۱۱۵- در صورتی که مدیری در هنگام انتخاب، مالک تعداد سهام لازم به عنوان وثیقه نباشد و همچنین در صورت انتقال قهری سهام مورد وثیقه و یا افزایش یافتن تعداد سهام لازم به عنوان وثیقه، مدیر باید ظرف مدت یک ماه، تعداد سهام لازم به عنوان وثیقه را تهیه و به صندوق شرکت بسپارد، وگرنه مستعفی محسوب خواهد شد.

نکته: قانون گذار ضمانت اجرای تکلیف سپردن سهام وثیقه در مدت یک ماه را مستعفی شناختن مدیر متخلف بعد از این مدت می داند. به عبارت دیگر چنین مدیری به خودی خود مستعفی شناخته می شود و نیازی به حکم دادگاه نیست. اگرچه در صورت عدم اقدام مجمع به تعیین جانشین برای چنین مدیرانی و یا خودداری این اشخاص از کناره گیری، اعلام برکناری ایشان ناگزیر با رأی دادگاه بوده و تصمیم دادگاه جنبه اعلامی خواهد داشت (همان منبع، ص ۱۸۵).

.....

قانونیار پتر دانش

۱. مدیر شرکت سهامی در هنگام انتصاب مالک تعداد سهام لازم به عنوان وثیقه نیست، او ظرف مدت یک ماه تعداد سهام لازم را به عنوان وثیقه تهیه نکرده و به صندوق شرکت نمی‌سپارد، وضعیت مدیریت وی، کدام است؟ (قضاوت ۱۳۹۳)

الف) هر ذی‌نفع می‌تواند عزل او را از دادگاه بخواهد.

ب) مستعفی محسوب می‌شود.

ج) انتخاب چنین شخصی به عنوان مدیر، واجد اثر قانونی نیست.

د) تأثیری در سمت وی ندارد و تنها می‌توان الزام وی به تهیه سهام وثیقه را تقاضا کرد.

پاسخنامه

۱ ب

ماده ۱۱۵ در صورتی که مدیری در هنگام انتخاب، مالک تعداد سهام لازم به عنوان وثیقه نباشد و همچنین در صورت انتقال قهری سهام مورد وثیقه و یا افزایش یافتن تعداد سهام لازم به عنوان وثیقه، مدیر باید ظرف مدت یک ماه تعداد سهام لازم به عنوان وثیقه را تهیه و به صندوق شرکت بسپارد وگرنه مستعفی محسوب خواهد شد. **واژگان دشوار:** مستعفی: استعفاکننده

تحریر پتر دانش

ماده ۱۱۵ - در صورتی که مدیری در هنگام انتخاب،

- ◀ مالک تعداد سهام لازم به عنوان وثیقه نباشد و
- ◀ همچنین در صورت انتقال قهری سهام مورد وثیقه و یا
- ◀ افزایش یافتن تعداد سهام لازم به عنوان وثیقه،

مدیر باید ظرف مدت یک ماه تعداد سهام لازم به عنوان وثیقه را تهیه و به صندوق شرکت بسپارد وگرنه مستعفی محسوب خواهد شد.

نموداری پتر دانش

اعراب‌گذاری پتر دانش

ماده ۱۱۵ - در صورتی که مدیری در هنگام انتخاب، مالک تعداد سهام لازم به عنوان وثیقه نباشد و همچنین در صورت انتقال قهری سهام مورد وثیقه و یا افزایش یافتن تعداد سهام لازم به عنوان وثیقه، مدیر باید ظرف مدت یک ماه، تعداد سهام لازم به عنوان وثیقه را تهیه و به صندوق شرکت بسپارد، وگرنه مستعفی محسوب خواهد شد.

سوالات آزمون وکالت ۱۴۰۴

۱۴۶- یک شرکت نسبی با سه شریک) یک شرکت با مسئولیت محدود یک شرکت تضامنی و یک شفص مقیقی) تشکیل شده است. در این فرض میزان مسئولیت هر یک به چه صورت است؟

- الف) مسئولیت شرکت با مسئولیت محدود به میزان سرمایه‌ای است که در شرکت گذاشته و مسئولیت شرکت تضامنی و شخص حقیقی به نسبت آورده آنها است.
- ب) مسئولیت هر سه شریک به نسبت سرمایه‌ای است که در شرکت گذاشته‌اند.
- ج) مسئولیت هر سه شریک به میزان سرمایه‌ای است که در شرکت گذاشته‌اند.
- د) مسئولیت شرکت با مسئولیت محدود و شخص حقیقی به میزان سرمایه‌ای است که در شرکت گذاشته‌اند و مسئولیت شرکت تضامنی به صورت تضامنی است.

گزینه ب صحیح است. مستند به اصول مقوقی

۱۴۷- مدیر یک شرکت نسبی اقدام به انجام معامله‌ای نموده که خارج از اختیارات اوست مکم معامله مزبور چیست؟

- الف) صرفاً در صورت آگاه بودن طرف معامله از محدود بودن اختیارات مدیر، غیرنافذ است.
- ب) صحیح است زیرا محدود نمودن اختیارات مدیران شرکت نسبی در مقابل اشخاص ثالث باطل و کان لم یکن است.
- ج) غیرنافذ است اعم از اینکه اختیارات محدود شده مدیر در اساسنامه یا سایر مصوبات شرکت درج شده باشد.
- د) صرفاً در صورتی که محدودیت اختیارات مدیر در اساسنامه شرکت تصریح شده غیرنافذ است.

گزینه د (اختلافی است) احتمال گزینه ج هم صحیح هست.

۱۴۸- در فرضی که برات‌گیر تنها نیمی از وجه برات را داشته باشد و بخواهد آن را بپردازد برای حفظ حق (مجموع دارنده به مسئولین برات کدام مورد صحیح است؟

- الف) دارنده مکلف به قبول آن است و دادگاه نمی‌تواند بدون رضایت دارنده برات برای تأدیه بقیه وجه آن مهلت بدهد.
- ب) دارنده مکلف به قبول آن نیست و دادگاه می‌تواند بدون رضایت دارنده برات برای تأدیه وجه آن مهلت بدهد.
- ج) دارنده مکلف به قبول آن نیست و دادگاه نمی‌تواند بدون رضایت دارنده برات برای تأدیه وجه آن مهلت بدهد.
- د) دارنده مکلف به قبول آن است و دادگاه می‌تواند بدون رضایت دارنده برات برای تأدیه بقیه وجه آن مهلت بدهد.

گزینه د صحیح است. (مستند به اصول مقوقی مواد ۲۶۸ و ۲۶۹ قانون تجارت ۱۳۱۱)

قانونیار

پتر دانش

ماده ۲۶۸- اگر مبلغی از وجه برات پرداخته شود، به همان اندازه برات دهنده و ظهرنویس‌ها بری می‌شوند و دارنده برات فقط نسبت به بقیه می‌تواند اعتراض کند.

نکته ۱: به موجب ماده ۲۷۷ ق.م.م تعهد نمی‌تواند متعهدله را مجبور به قبول قسمتی از موضوع تعهد کند. ولی در ق.ت به موجب ماده ۲۶۸ دارنده برات مکلف است که پرداخت جزئی برات را بپذیرد در صورتی که صاحب برات حاضر به قبول چنین پرداختی نباشد، برات‌گیر برای رفع مسئولیت از خود می‌تواند برابر مقررات ماده ۲۷۳ ق.م.م مبلغ جزئی برات را به صندوق دادگستری و یا ثبت تودیع کند (ریبعا اسکینی، برات و...، ص ۱۲۶).

نکته ۲: ماده ۲۶۸ پرداخت جزئی برات را تجویز کرده است. در صورتی که پرداخت جزئی باشد دارنده مکلف نیست اصل برات را در اختیار برات‌گیر قرار دهد، بلکه به او رسیدهایی می‌دهد و مراتب را روی ورقه برات قید می‌کند (همان منبع، ص ۱۲۶).

۱- اگر برات‌گیر ماضر باشد قسمتی از مبلغ برات را بپردازد، دارنده برات: (ارشر آزار ۱۳۷۷)

الف) تکلیفی به پذیرفتن آن ندارد.

ب) باید بپذیرد.

ج) در صورتی که دیگر امضاء کنندگان راضی باشند مکلف به قبول است.

د) چنانچه دادگاه حکم کند ملزم به قبول است.

۲- در فصوص پرداخت جزئی برات در مقوق موضوعه ایران، کدام مورد درست است؟ (ارشر ۱۴۰۳)

الف) دارنده برات می‌تواند از پذیرش چنین پرداختی امتناع کند.

ب) عدم پذیرش پرداخت جزئی از سوی دارنده، تأثیری در مسئولیت امضاکنندگان سند تجاری ندارد.

ج) عدم پذیرش پرداخت جزئی از سوی دارنده، صرفاً برات‌گیر را از پرداخت خسارت تأخیر تأدیه آن قسمت از وجه برات معاف می‌کند.

د) در صورتی که دارنده برات، حاضر به قبول چنین پرداختی نباشد، برات‌گیر برای رفع مسئولیت از خود می‌تواند مبلغ مزبور را در صندوق دادگستری یا ثبت تودیع کند.

پاسخنامه

۱ ب ۲ د

ماده ۲۶۹- محاکم نمی‌توانند بدون رضایت صاحب برات، برای تأدیه وجه برات مهلتی بدهند.

۱. آیا دادگاه با درخواست برات دهنده و ظهرنویس‌ها می‌تواند برای تأدیه برات مهلتی بدهد؟

(وکالت ۱۳۷۹)

قانونیار

پتر دانش

- الف) در هر صورت می‌تواند مهلت بدهد.
 ب) در صورت دادن ضامن از طرف برات‌دهنده و ظهرنویس‌ها مهلت می‌دهد.
 ج) می‌تواند با رعایت وضعیت مالی برات‌دهنده و ظهرنویس‌ها مهلت مناسبی بدهد.
 د) نمی‌تواند بدون رضایت صاحب برات مهلتی بدهد.
۲. کدام یک از موارد ذیل خارج از اختیار محکمه است؟
 (قضاوت ۱۳۸۰)
- الف) حکم به انحلال شرکت تجاری ب) حکم به اخراج شریک تضامنی
 ج) حکم به محکومیت متعهد سفته د) اعطای مهلت برای تأدیه وجه برات بدون رضایت دارنده
۳. اعطای مهلت توسط دادگاه به مدیون برات ... است.
 (قضاوت ۱۳۸۲)
- الف) مطلقاً ممکن ب) مطلقاً غیرممکن
 ج) بدون رضایت دارنده برات غیرممکن د) جرم
۴. کدام عبارت درست است؟
 (وکالت ۱۳۸۳)
- الف) دادگاه نمی‌تواند به برات‌گیر مهلت بدهد.
 ب) دادگاه می‌تواند مهلت مناسب برای برات‌گیر جهت پرداخت بدهد.
 ج) اعطاء مهلت به برات‌گیر توسط دادگاه فقط با رضایت دارنده برات ممکن است.
 د) در اعطاء به برات‌گیر علاوه بر رضایت دارنده برات رضایت سایر متعهدان برات نیز لازم است.
۵. کدام گزینه در مورد مطالبات وجه برات صمیم است؟
 (وکالت ۱۳۸۸)
- الف) دادگاه می‌تواند به مدیون مهلت بدهد ولی مجاز به قرار اقساط نیست.
 ب) دادگاه نمی‌تواند بدون موافقت طلبکار به مدیون مهلت بدهد.
 ج) دادگاه رأساً می‌تواند مهلت عادلانه بدهد.
 د) دادگاه می‌تواند به درخواست مدیون مهلت عادلانه یا قرار اقساط بدهد.
۶. به موجب ماده ۲۷۷ قانون مدنی، دادگاه می‌تواند نظر به وضع مدیون مهلت عادلانه یا قرار اسقاط بدهد، آیا چنانچه مستند دین سفته یا برات باشد، محکمه چنین اختیاری را خواهد داشت؟
 (مشاوران ۱۳۹۰)
- الف) مطلقاً مجاز نیست. ب) بدون اخذ تأمین مجاز نیست.
 ج) مطلقاً مجاز است. د) بدون رضایت صاحب سند مجاز نیست.
۷. محاکم در کدام صورت، می‌توانند برای پرداخت وجه برات مهلت بدهند؟
 (وکالت کرمانشاه ۱۳۹۶)
- الف) به هیچ وجه نمی‌توانند برای پرداخت وجه برات مهلت بدهند.
 ب) با رضایت دارنده و سایر مسئولین برات
 ج) با رضایت دارنده یا سایر مسئولین برات
 د) فقط با رضایت دارنده

پاسخنامه

۱ د ۲ د ۳ ج ۴ ج ۵ ب ۶ د ۷ د

تحریر پتر دانش

ماده ۲۶۸ مدیر یا مدیران تصفیه هر شرکت سهامی که عالماً مرتکب جرایم زیر بشوند به حبس تأدیبی از دو ماه تا شش ماه یا به جزای نقدی از یکصد میلیون (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا دویست میلیون (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال^۱ یا به هر دو مجازات محکوم خواهد شد:

۱- در صورتی که ظرف یک ماه پس از انتخاب، تصمیم راجع به انحلال شرکت و نام و نشانی خود را به مرجع ثبت شرکت‌ها اعلام نکنند.

۲- در صورتی که تا شش ماه پس از شروع به امر تصفیه، مجمع عمومی عادی صاحبان شرکت را دعوت نکرده وضعیت اموال و مطالبات و قروض شرکت و نحوه تصفیه امور شرکت و مدتی را که جهت پایان دادن به امر تصفیه لازم می‌داند به اطلاع مجمع عمومی نرسانند.

۳- در صورتی که قبل از خاتمه امر تصفیه همه ساله مجمع عمومی عادی صاحبان سهام شرکت را با رعایت شرایط و تشریفات که در این قانون اساسنامه شرکت پیش بینی شده است دعوت نکرده، صورت دارایی منقول و غیر منقول و ترازنامه و حساب سود و زیان عملیات خود را به ضمیمه گزارشی حاکی از اعمالی که تا آن موقع انجام داده اند، به مجمع مذکور تسلیم نکنند.

۴- در صورتی که در خاتمه دوره تصدی خود بدون آنکه تمدید مدت مأموریت خود را خواستار شوند، به عملیات خود ادامه دهند.

۵- در صورتی که ظرف یک ماه پس از ختم تصفیه، مراتب را به مرجع ثبت شرکت‌ها اعلام ننمایند.

۶- در صورتی که پس از اعلام ختم تصفیه، وجوهی را که باقی مانده است در حساب مخصوصی در یکی از بانک‌های ایرانی تودیع ننمایند و صورت اسامی بستانکاران و صاحبان سهامی را که حقوق خود را استیفاء نکرده‌اند به آن بانک تسلیم نکرده، مراتب را طی آگهی ختم تصفیه به اطلاع اشخاص ذی نفع نرسانند.

ماده ۲۶۹ مدیر تصفیه یا مدیران هر شرکت سهامی که مرتکب جرایم زیر شوند به حبس تأدیبی از یک سال تا سه سال محکوم خواهند شد:

۱- در صورتی که اموال یا اعتبارات شرکت در حال تصفیه را بر خلاف منافع شرکت یا برای مقاصد شخصی یا برای شرکت یا مؤسسه دیگری که خود به طور مستقیم یا غیرمستقیم در آن ذی‌نفع می‌باشند، مورد استفاده قرار دهند.

۲- در صورتی که بر خلاف ماده ۲۱۳، به انتقال دارایی شرکت مبادرت کنند یا بدون رعایت حقوق بستانکاران و موضوع کردن قروضی که هنوز موعد تأدیه آن نرسیده، دارایی شرکت را بین صاحبان سهام تقسیم نمایند.

ماده ۲۶۸ مدیر یا مدیران تصفیه هر شرکت سهامی که عالماً مرتکب جرایم زیر بشوند به حبس تأدیبی از دو ماه تا شش ماه یا به جزای نقدی از یکصد میلیون (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا دویست میلیون

نموداری پتر دانش

۱- اصلاحی ۱۴۰۳/۰۳/۳۰

نموداری پتر دانش

- (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال^۱ یا به هر دو مجازات محکوم خواهد شد:
- ۱- در صورتی که ظرف یک ماه پس از انتخاب تصمیم راجع به انحلال شرکت و نام و نشانی خود را به مرجع ثبت شرکت‌ها اعلام نکنند.
 - ۲- در صورتی که تا شش ماه پس از شروع به امر تصفیه مجمع عمومی عادی صاحبان سهام شرکت را دعوت نکرده وضعیت اموال و مطالبات و قروض شرکت و نحوه تصفیه امور شرکت و مدتی را که جهت پایان دادن به امر تصفیه لازم می‌داند به اطلاع مجمع عمومی نرسانند.
 - ۳- در صورتی که قبل از خاتمه امر تصفیه همه‌ساله مجمع عمومی عادی صاحبان سهام شرکت را با رعایت شرایط و تشریفات که در این قانون اساسنامه شرکت پیش‌بینی شده است دعوت نکرده صورت‌داری منقول و غیرمنقول و ترازنامه و حساب سود و زیان عملیات خود را به ضمیمه گزارشی حاکی از اعمالی که تا آن موقع انجام داده‌اند به مجمع مذکور تسلیم نکنند.
 - ۴- در صورتی که در خاتمه دوره تصدی خود بدون آنکه تمدید مدت مأموریت خود را خواستار شوند به عملیات خود ادامه دهند.
 - ۵- در صورتی که ظرف یک ماه پس از ختم تصفیه مراتب را به مرجع ثبت شرکت‌ها اعلام ننمایند.
 - ۶- در صورتی که پس از اعلام ختم تصفیه وجوهی را که باقیمانده است در حساب مخصوصی در یکی از بانک‌های ایرانی تودیع ننمایند و صورت اسامی بستانکاران و صاحبان سهامی را که حقوق خود را استیفاء نکرده‌اند به آن بانک تسلیم نکرده مراتب را طی آگهی ختم تصفیه به اطلاع اشخاص ذی‌نفع نرسانند.
- ماده ۲۶۹-** مدیر تصفیه یا مدیران هر شرکت سهامی که مرتکب جرایم زیر شوند به حبس تأدیبی از یک سال تا سه سال محکوم خواهند شد:
- ۱- در صورتی که اموال یا اعتبارات شرکت در حال تصفیه را برخلاف منافع شرکت یا برای مقاصد شخصی یا برای شرکت یا مؤسسه دیگری که خود به طور مستقیم یا غیرمستقیم در آن ذی‌نفع می‌باشند مورد استفاده قرار دهند.
 - ۲- در صورتی که برخلاف ماده ۲۱۳ به انتقال دارایی شرکت مبادرت کنند یا بدون رعایت حقوق بستانکاران و موضوع کردن قروضی که هنوز موعد تأدیه آن نرسیده دارایی شرکت را بین صاحبان سهام تقسیم نمایند.

ماده ۲۶۸- مدیر یا مدیران تصفیه هر شرکت سهامی که عالماً مرتکب جرایم زیر بشوند، به حبس تأدیبی از دو ماه تا شش ماه یا به جزای نقدی از سی میلیون (۳۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا شصت میلیون (۶۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال^۲ یا به هر دو مجازات، محکوم خواهند شد:

۱- اصلاحی ۱۴۰۳/۰۳/۳۰
۲- اصلاحی ۱۳۹۹/۱۱/۰۸

اعراب‌گذاری پتر دانش

اعراب‌گذاری

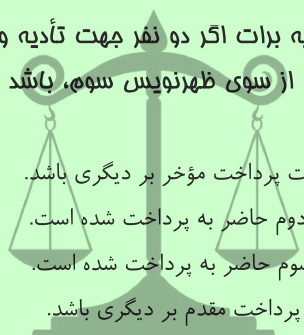
پتر دانش

- ۱- در صورتی که ظرف یک ماه پس از انتخاب، تصمیم راجع به انحلال شرکت و نام و نشانی خود را به مرجع ثبت شرکت‌ها اعلام نکنند.
 - ۲- در صورتی که تا شش ماه پس از شروع به امر تصفیه، مجمع عمومی عادی، صاحبان شرکت را دعوت نکرده وضعیت اموال و مطالبات و قروض شرکت و نحوه تصفیه امور شرکت و مدتی را که جهت پایان دادن به امر تصفیه لازم می‌داند، به اطلاع مجمع عمومی نرسانند.
 - ۳- در صورتی که قبل از خاتمه امر تصفیه همه ساله، مجمع عمومی عادی، صاحبان سهام شرکت را با رعایت شرایط و تشریفات که در این قانون و اساسنامه شرکت پیش‌بینی شده است، دعوت نکرده، صورت دارایی منقول و غیرمنقول و ترازنامه و حساب سود و زیان عملیات خود را به ضمیمه گزارشی حاکی از اعمالی که تا آن موقع انجام داده اند، به مجمع مذکور، تسلیم نکنند.
 - ۴- در صورتی که در خاتمه دوره تصدی خود بدون آنکه تمدید مدتی مأموریت خود را خواستار شوند، به عملیات خود ادامه دهند.
 - ۵- در صورتی که ظرف یک ماه پس از ختم تصفیه، مراتب را به مرجع ثبت شرکت‌ها اعلام ننمایند.
 - ۶- در صورتی که پس از اعلام ختم تصفیه، جوهری را که باقی مانده است، در حساب مخصوصی در یکی از بانک‌های ایرانی تودیع ننمایند و صورت اسامی بستانکاران و صاحبان سهامی را که حقوق خود را استیفاء نکرده‌اند به آن بانک تسلیم نکرده، مراتب را طی آگهی ختم تصفیه به اطلاع اشخاص ذی‌نفع نرسانند.
- ماده ۲۶۹-** مدیر تصفیه یا مدیران هر شرکت سهامی که مرتکب جرایم زیر شوند به حبس تأدیبی، از یک سال تا سه سال محکوم خواهند شد:
- ۱- در صورتی که اموال یا اعتبارات شرکت در حال تصفیه را برخلاف منافع شرکت یا برای مقاصد شخصی یا برای شرکت یا مؤسسه دیگری که خود به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم در آن ذی‌نفع می‌باشند، مورد استفاده قرار دهند.
 - ۲- در صورتی که برخلاف ماده ۲۱۳، به انتقال دارایی شرکت مبادرت کنند یا بدون رعایت حقوق بستانکاران و موضوع کردن قروضی که هنوز موعد تأدیه آن نرسیده، دارایی شرکت را بین صاحبان سهام، تقسیم نمایند.

۱۴۹- پس از اعتراض عدم تأدیه برات اگر دو نفر جهت تأدیه وجه آن حاضر شوند چنانچه یکی از نامیه ظهرنویس دوم و دیگری از سوی ظهرنویس سوم، باشد تأدیه وجه از سوی کدام شخص پذیرفته می‌شود؟

- الف) کسی که درخواست وی جهت پرداخت مؤخر بر دیگری باشد.
- ب) کسی که از ناحیه ظهرنویس دوم حاضر به پرداخت شده است.
- ج) کسی که از ناحیه ظهرنویس سوم حاضر به پرداخت شده است.
- د) کسی که درخواست وی جهت پرداخت مقدم بر دیگری باشد.

گزینه ب صحیح است. (مستند به ماده ۲۷۳ قانون تجارت ۱۳۱۱)

ماده ۲۷۳- اگر دو شخص متفقاً هر یک از جانب یکی از مسئولین برات برای پرداخت وجه حاضر شوند، پیشنهاد آن کسی پذیرفته است که تأدیه وجه از طرف او عده زیاده‌تری از مسئولین را بری الذمه می‌کند، اگر خود محالاً علیه پس از اعتراض برای تأدیه وجه حاضر شود بر هر شخص ثالثی ترجیح دارد.

قانونیار پتر دانش

۱. در صورتی که دارنده برات نکول شده، ظرف مهلت قانونی اعتراض نکول نکند، ضمانت اجرای قانونی آن چیست؟

(سررقتی ۱۴۰۱)

الف) فقط حق رجوع به ظهرنویسان را از دست می‌دهد.

ب) حق رجوع به برات‌دهنده و ظهرنویس‌ها را از دست می‌دهد.

ج) حق الزام برات‌دهنده به دادن ضامن یا تأدیه پیش از موعد مبلغ برات را از دست می‌دهد.

د) فقط حق رجوع به برات‌دهنده را از دست می‌دهد.

تحریر پتر دانش

ماده ۲۷۳ در صورت صدور حکم قطعی بر بطلان شرکت یا بطلان عملیات یا تصمیمات شرکت، کسانی که مسئول بطلان هستند متضامناً مسئول خساراتی خواهند بود که از آن بطلان به صاحبان سهام و اشخاص ثالث متوجه شده است.

نموداری

پتر دانش

ماده ۲۷۳- در صورت صدور حکم قطعی بر بطلان شرکت یا بطلان عملیات یا تصمیمات شرکت

- ◀ کسانی که مسئول بطلان هستند
 - ◀ متضامناً مسئول خساراتی خواهند بود که
 - ◀ از آن بطلان به
 - ◀ صاحبان سهام و
 - ◀ اشخاص ثالث
- متوجه شده است.

اعراب گذاری

پتر دانش

ماده ۲۷۳- در صورت صدور حکم قطعی بر بطلان شرکت یا بطلان عملیات یا تصمیمات شرکت، کسانی که مسئول بطلان هستند، متضامناً مسئول خساراتی خواهند بود که از آن بطلان، به صاحبان سهام و اشخاص ثالث، متوجه شده است.

سوالات آزمون وکالت ۱۴۰۴

۵۰- الف) و «ب» با یکدیگر سفته‌ای را به مبلغ یکصد میلیون تومان در وجه «ج» و «د» صادر کرده‌اند. «ج» و «د» با یکدیگر سفته را در وجه داریوش ظهرنویسی می‌کنند در صورتی که سفته در سررسید وافواست شود. مسئولیت امضاکنندگان نسبت به پرداخت مبلغ سفته چگونه است؟

- الف) دارنده می‌تواند از هر کدام از امضاکنندگان مبلغ یکصد میلیون تومان را مطالبه کند.
- ب) دارنده می‌تواند از هر کدام از صادرکنندگان مبلغ یکصد میلیون تومان مطالبه نماید اما از هر کدام از ظهرنویسان صرفاً می‌تواند پنجاه میلیون تومان مطالبه نماید.
- ج) دارنده می‌تواند از هر کدام از ظهرنویسان یکصد میلیون تومان مطالبه نماید اما از هر کدام از صادرکنندگان صرفاً می‌تواند پنجاه میلیون تومان مطالبه نماید.
- د) دارنده صرفاً می‌تواند پنجاه میلیون تومان را از هر کدام از امضاکنندگان مطالبه نماید.

گزینه ج یا د (افتلاقی است).

۵۱- در فصوص آثار صدور مکم ورشکستگی عادی نسبت به شفصی تاجر ورشکسته کدام مورد صمیع است؟

- الف) محرومیت از دریافت کارت بازرگانی
- ب) عدم امکان انتخاب در هیئت مدیره شرکت‌های سهامی عام و شرکت‌های تعاونی
- ج) محرومیت از انتخاب به عنوان قیم تا زمان صدور حکم اعاده اعتبار
- د) عدم امکان انتخاب در هیئت مدیره شرکت‌های سهامی

متأسفانه سؤال غلط طراحی شده است و اقلاً ۳ گزینه صمیع هستند.

۵۲- در فصوص امکان تغییر ممیزات شفعن مقوقی همانند نام و اقامتگاه شرکت سهامی عام یا فاص و مرجع صلاحیت‌دار آن کدام مورد صمیمع است؟

الف) با اکثریت دوسوم آرای سهامداران حاضر در مجمع عمومی فوق‌العاده، مجاز است.

ب) تغییر نام شرکت به اتفاق آرای سهامداران حاضر در مجمع عمومی فوق‌العاده صحیح است اما

عمومی نمی‌تواند اقامتگاه و تابعیت شرکت را تغییر دهد.

ج) تغییر نام با اکثریت دوسوم آرای سهامداران حاضر در مجمع عمومی فوق‌العاده و تغییر اقامتگاه شرکت

به اتفاق آرای سهامداران شرکت امکان‌پذیر است.

د) در هر دو مورد به اتفاق آرای سهامداران حاضر در مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت امکان‌پذیر است.

گزینه الف صمیمع است. (مستند به ماده ۸۳ و ۸۴ لایحه ۱۳۴۷)

ماده ۸۳- هرگونه تغییر در مواد اساسنامه یا در سرمایه شرکت یا انحلال شرکت قبل از موعد، منحصرأ در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده می‌باشد.

نکته ۱: زمان و موعد خاصی برای تشکیل مجمع عمومی فوق‌العاده ضروری نیست، زیرا برای رسیدگی و اتخاذ تصمیم‌گیری درباره امور استثنایی و شرایط فوق‌العاده که تصمیم‌گیری در مورد آنها از حیطه اختیار و صلاحیت مجمع عمومی خارج باشد، تشکیل می‌شود پس هر زمان که شرایط اقتضاء کند منعقد می‌شود (محمدرضا پاسبان، ص ۱۶۷).

نکته ۲: صلاحیت و اختیارات مجمع عمومی فوق‌العاده، استثناء بر مجمع عمومی عادی محسوب می‌گردد. زیرا صلاحیت و اختیارات مجمع عمومی عادی، صلاحیتی عام به‌شمار می‌رود (همان، ص ۱۶۷).

نکته ۳: اختیارات مجمع عمومی فوق‌العاده عبارتند از:

۳-۱) تغییر در اساسنامه شرکت،

۳-۲) انحلال پیش از موعد شرکت،

۳-۳) تبدیل سهام از بانام به بی‌نام و بالعکس،

۳-۴) تغییر در سرمایه شرکت: این تغییر نباید موجب افزایش تعهدات مالی تمام یا برخی از سهامداران گردد (م ۲۸۵ ل.ا.ق.ت)،

۳-۵) تصمیم به صدور سهام ممتاز یا تغییر در امتیازات مربوط به آنها،

۳-۶) انتشار اوراق مشارکت،

۳-۷) تمدید مدت شرکت،

۳-۸) تبدیل شرکت (محمدرضا پاسبان، صص ۱۷۰-۱۶۷).

نکته ۴: مجمع عمومی فوق‌العاده نمی‌تواند تصمیماتی اتخاذ کند که در صلاحیت مجمع عمومی عادی یا نهادهای دیگر شرکت است (ربیعا اسکینی، ج ۲ شرکت‌های تجاری، ص ۱۲۷).

قانونیار
پتر دانش

قانونیار پتر دانش

نکته ۵: تغییر تابعیت شرکت، هرچند از موارد مندرج در اساسنامه است اما بر طبق ماده ۹۴ ل.ا.ق.ت ۱۳۴۷ از صلاحیت مجمع عمومی فوق و هر مجمع دیگری، خارج می‌باشد.

نکته ۶: مجمع عمومی فوق‌العاده نمی‌تواند صلاحیت خود را به هیأت مدیره تفویض کند یا تغییرات موضوع ماده ۸۳ را در صلاحیت مجمع عمومی عادی قرار دهد، اما در صورت پیش‌بینی اساسنامه هیأت مدیره می‌تواند در اساسنامه تغییر بدهد (ریبعا اسکینی، ص ۱۲۷). در این خصوص باید قاعده مندرج در ماده ۱۶۴ ل.ا.ق.ت ۱۳۴۷ را استثناء نمود که عنوان کرده است: اساسنامه شرکت نمی‌تواند متضمن اختیار افزایش سرمایه برای هیأت مدیره باشد.

(وکالت ۱۳۸۵)

۱. وظایف مجمع عمومی فوق‌العاده عبارتست از:

الف) انتخاب هیأت مدیره و مدیرعامل

ب) انتخاب بازرس یا بازرسان شرکت

ج) انتخاب هیأت مدیره، بازرسان و تصویب ترازنامه شرکت

د) افزایش و کاهش سرمایه و انحلال قبل از موعد شرکت

۲. در کدام یک از موارد زیر، تصمیم‌گیری در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده است؟

(مشاوران حقوقی ۱۳۸۵)

الف) تغییر تعداد مدیران و سهام وثیقه آن‌ها

ب) تعیین حق الزحمه مدیران غیر موظف

ج) تغییر مرکز اصلی شرکت

د) موارد الف و ب

۳. کدام یک از موارد ذیل در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت سهامی نیست؟

(وکالت ۱۳۸۶)

الف) تصویب اساسنامه

ب) تغییر در مواد اساسنامه

ج) افزایش سرمایه شرکت

د) انحلال شرکت

۴. هرگونه تغییر در مواد اساسنامه یا میزان سرمایه شرکت و یا انحلال آن قبل از موعد، انحصاراً

(سردفتری ۱۳۸۶)

از وظایف کدامیک از ارکان شرکت است؟

الف) هیأت مدیره

ب) مجمع عمومی فوق‌العاده

ج) مجمع عمومی مؤسسين

د) مجمع عمومی عادی

۵. مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت سهامی در کدام یک از امور زیر صلاحیت تصمیم‌گیری

(مشاوران حقوقی ۱۳۸۶)

ندارد؟

الف) انتخاب رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل

ب) کاهش و افزایش سرمایه و انحلال شرکت قبل از موعد

ج) تغییر مواقع و ترتیب دعوت مجمع عمومی عادی

د) تغییر تعداد سهام تضمینی مدیران و تغییر موعد تنظیم ترازنامه

۶. در شرکت سهامی خاص، افزایش یا کاهش سرمایه شرکت در صلاحیت کدام مرجع است؟

(مشاوران ۱۳۹۰)

قانونیار پتر دانش

- الف) هیأت مدیره
ب) مجمع عمومی فوق العاده
ج) مجمع عمومی عادی
د) مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده
۷. شرکت سهامی خاص می‌تواند با تصویب مجمع عمومی و (عایت سایر شرایط مربوط، به شرکت سهامی عام تبدیل شود.
الف) فوق العاده
ب) عادی به طور فوق العاده
ج) فوق العاده که لزوماً با حضور تمام سهامداران تشکیل شود.
د) فوق العاده یا مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده
۸. در شرکت سهامی تصمیم‌گیری در خصوص تبدیل سهام شرکت در صلاحیت کدام نوع مجمع عمومی است؟
الف) فوق العاده شرکت با جلب موافقت دارندگان نصف به علاوه یک اینگونه سهام
ب) عادی به طور فوق العاده
ج) عادی
د) فوق العاده
۹. تغییر تعداد مدیران شرکت سهامی در صلاحیت چه مرجعی است؟
الف) مجمع عمومی فوق العاده
ب) مجمع عمومی عادی
ج) مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده
د) مجمع عمومی مؤسس

پاسخنامه			
۱ د	۲ د	۳ الف	۴ الف
۵ د به ماده ۱۹۹ و ۲۰۱ ل.ا.ق.ت نیز رجوع شود.	۶ ب	۷ الف	۸ د
۹ الف تعیین تعداد اولیه مدیران با مجمع عمومی مؤسس است ولی تغییر تعداد مدیران چون مستلزم تغییر اساسنامه می‌باشد از صلاحیت‌های مجمع عمومی فوق العاده است			

ماده ۸۴ - در مجمع عمومی فوق العاده دارندگان بیش از نصف سهامی که حق رأی دارند باید حاضر باشند. اگر در اولین دعوت، حد نصاب مذکور حاصل نشد، مجمع برای بار دوم دعوت و با حضور دارندگان بیش از یک سوم سهامی که حق رأی دارند رسمیت یافته و اتخاذ تصمیم خواهد نمود، به شرط آنکه در دعوت دوم نتیجه دعوت اول قید شده باشد.

تحریر پتر دانش

ماده ۸۳ هرگونه تغییر در مواد اساسنامه یا در سرمایه شرکت یا انحلال شرکت قبل از موعد منحصراً در

تحریریا پتر دانش

صلاحیت مجمع عمومی فوق العاده می باشد.

مواد مرتبط: مواد ۴۲ و ۴۳ و ۵۶ و ۶۱ و ۶۲ و ۶۹ و ۷۰ و ۱۴۱ و ۱۶۱ و ۱۶۷ و ۱۹۹ و ۲۷۸ ل.ق.ا.ت.

ماده ۸۴

در مجمع عمومی فوق العاده دارندگان بیش از نصف سهامی که حق رأی دارند باید حاضر باشند. اگر در اولین دعوت، حد نصاب مذکور حاصل نشد، مجمع برای بار دوم دعوت و با حضور دارندگان بیش از یک سوم سهامی که حق رأی دارند رسمیت یافته و اتخاذ تصمیم خواهد نمود به شرط آنکه در دعوت دوم نتیجه دعوت اول قید شده باشد.

مواد مرتبط: مواد ۳۷ و ۴۹ ل.ق.ا.ت

نمودارها پتر دانش

تغییر در مواد اساسنامه یا
در سرمایه شرکت یا
انحلال شرکت قبل از موعد
ماده ۸۳- هرگونه

در صلاحیت مجمع عمومی فوق العاده می باشد.

ماده ۸۴- در مجمع عمومی فوق العاده دارندگان بیش از نصف سهامی که حق رأی دارند باید حاضر باشند. اگر در اولین دعوت حد نصاب مذکور حاصل نشد مجمع برای بار دوم دعوت و با حضور دارندگان بیش از یک سوم سهامی که حق رأی دارند رسمیت یافته و اتخاذ تصمیم خواهد نمود به شرط آنکه در دعوت دوم نتیجه دعوت اول قید شده باشد.

اعراب گذاری پتر دانش

ماده ۸۳- هرگونه تغییر در مواد اساسنامه یا در سرمایه شرکت یا انحلال شرکت قبل از موعد، منحصراً در صلاحیت مجمع عمومی فوق العاده می باشد.

ماده ۸۴- در مجمع عمومی فوق العاده، دارندگان، بیش از نصف سهامی که حق رأی دارند، باید حاضر باشند. اگر در اولین دعوت، حد نصاب مذکور، حاصل نشد، مجمع برای بار دوم دعوت و با حضور دارندگان بیش از یک سوم سهامی که حق رأی دارند، رسمیت یافته و اتخاذ تصمیم خواهد نمود؛ به شرط آنکه در دعوت دوم، نتیجه دعوت اول، قید شده باشد.

سوالات آزمون وکالت ۱۴۰۴

س۵- تغییرات شرکتنامه در شرکت‌های با مسئولیت محدود و نسبی به‌ترتیب با چه آرای امکان‌پذیر است؟

الف) اکثریت عددی شرکا که لاقل دوسوم سرمایه را دارا باشند - اکثریت عددی که لاقل سه‌چهارم سرمایه را دارا باشند.

ب) اتفاق آراء - اتفاق آراء

ج) اکثریت عددی شرکا که لاقل سه‌چهارم سرمایه را دارا باشند - اتفاق آراء

د) اکثریت لاقل نصف سرمایه - اکثریت عددی که لاقل سه‌چهارم سرمایه را دارا باشند.

گزینه ج صحیح است. مستند به اصول قانونی دکتین تجارت

س۱۴- «الف» یک فقره چک صیادی و عده‌دار در وجه «ب» صادر می‌کند و «ب» نیز ضمن امضای ظهر چک آن را در سامانه به نام «ج» انتقال می‌دهد در صورتی که «ج» چک مزبور را ظهرنویسی و بدون ثبت در سامانه به کامران انتقال دهد. در فصوص حقوق قانونی کامران به عنوان متصرف چک کدام مورد صحیح است؟

الف) فقط حق اقامه دعوی چک علیه «ج» را دارد.

ب) فقط می‌تواند مطابق ماده ۲۳ قانون صدور چک صدور اجرائیه علیه صادرکننده را از دادگاه درخواست کند.

ج) مشمول قانون صدور چک نشده و نمی‌تواند گواهی عدم پرداخت آن را از بانک دریافت کند.

د) فقط حق اقامه دعوی چک علیه «الف» و «ب» را دارد.

گزینه الف صحیح است. مستند به اصول قانونی دکتین تجارت

س۵۵- در صورتی که به دلیل تفل مدیر از مقررات قانونی یا اساسنامه شرکت سهامی خاص فسادتی به شرکت وارد شود. چه شفص یا اشفافی می‌توانند از طرف شرکت علیه مدیر متفلف دعوی فسادت اقامه نمایند؟

الف) مدیرانی که صلاحیت طرح دعوی از طرف شرکت را دارند با سهامدارانی که لاقل ۲۰ درصد سهام شرکت را داشته باشند.

ب) فقط مدیر یا مدیرانی که صلاحیت طرح دعوی از طرف شرکت را دارند.

ج) فقط سهامدارانی که لاقل یک‌پنجم یا ۲۰ درصد سهام شرکت را دارا باشند.

د) مدیران دیگر سهامداران متضرر و هر شخص ذی‌نفع می‌توانند دعوی خسارت را اقامه نمایند.

گزینه الف صحیح است. (مستند به ماده ۲۷۰ لایحه ۱۳۴۷)

قانونیار پتر دانش

ماده ۲۷۰- هرگاه مقررات قانونی در مورد تشکیل شرکت سهامی یا عملیات آن یا تصمیماتی که توسط هر یک از ارکان شرکت اتخاذ می‌گردد رعایت نشود، برحسب مورد بنا به درخواست هر ذینفع، بطلان شرکت یا عملیات یا تصمیمات مذکور به حکم دادگاه اعلان خواهد شد. لیکن مؤسسين و مديران و بازرسان و صاحبان سهام شرکت نمی‌توانند در مقابل اشخاص ثالث به این بطلان استناد نمایند.

۱. هرگاه مقررات قانونی در مورد تشکیل شرکت سهامی (عایت نشود): (ارشاد آزاد ۱۳۸۹)

(الف) شرکت باطل است.

(ب) شرکت قابل فسخ است.

(ج) اگر موجبات بطلان رفع شود، دادگاه قرار رد دعوا را صادر می‌نماید.

(د) دادگاه به تقاضای ذی‌نفع حکم به بطلان خواهد داد.

۲. پنانچه مجمع عمومی عادی، بدون (عایت مدنصاب قانونی تشکیل و مدیران را انتصاب نماید).

این انتصاب (وکالت ۱۳۹۵)

(الف) و اعمال حقوقی چنین مدیرانی در برابر ثالث، باطل ولی نسبت به شرکت و سهامداران معتبر است.

(ب) قابل ابطال در دادگاه بوده، ولی اعمال حقوقی چنین مدیرانی در برابر ثالث، دارای اعتبار است.

(ج) و اعمال حقوقی چنین مدیرانی در برابر ثالث و شرکت، معتبر و غیر قابل ابطال می‌باشد.

(د) بی اعتبار بوده و اعمال حقوقی چنین مدیرانی در برابر ثالث، کان لم یکن می‌باشد.

۳. در کدام یک از شرکت‌های زیر، عدم دعوت از مجامع عمومی و شرکاء از طریق (روزنامه، موجب

بی اعتباری تصمیمات است؟ (وکالت ۱۳۹۶)

(الف) با مسئولیت محدود، سهامی و تعاونی سهامی عام

(ب) تضامنی، نسبی، سهامی و تعاونی سهامی عام

(ج) سهامی و با مسئولیت محدود و نسبی

(د) سهامی

۴. اکثریت سه عضو از پنج عضو هیأت مدیره یک شرکت سهامی، بدون دعوت از کلیه اعضاء

درمالی که شیوه دعوت در اساسنامه، پست سفارشی قید شده است و بدون اطلاع دو عضو دیگر،

مدیرعامل را برگزار می‌کنند، کدام مورد در فصوص این تصمیم، صمیم است؟ (وکالت ۱۳۹۶)

(الف) اعتبار تصمیم، منوط به تنفیذ مجمع عمومی عادی است.

(ب) به دلیل وجود اکثریت، درهر حال معتبر است.

قانونیار پتر دانش

- ج) به دلیل عدم دعوت از همه اعضای هیأت مدیره، قابل ابطال است.
د) به دلیل عدم رعایت قواعد آمره، به خودی خود باطل است.
۵. شرکت سهامی «برنا» منحل شده و مجمع عمومی، مدیران تصفیه را برای تصفیه امور شرکت انتصاب کرده است. اگر مدیران تصفیه در هنگام انتصاب شدن، نصاب قانونی را افز نکرده باشند، کدام مورد صمیم است؟
(وکالت ۱۳۹۸)
- الف) انتخاب آنان باطل است، اما نمی توان در برابر اشخاص ثالث، به این بطلان استناد کرد.
ب) اعمال آنان در هر صورت باطل است.
ج) در صورتی که بازرس شرکت، اعمال مدیران را تأیید کند، در برابر اشخاص ثالث، قابل استناد است.
د) انتخاب آنان صحیح است، اما می توان بطلان صورت جلسه را از دادگاه درخواست کرد.
۶. چنانچه در اسناد تأسیس شرکت سهامی فاص، امضای یکی از سهامداران مؤسس جعل شده باشد، پس از ثبت شرکت چه اقدام حقوقی از سوی چنین سهامداری که یک درصد از کل سرمایه شرکت را داراست، امکان پذیر است؟
(دکتری حقوق فصولی سراسری ۱۳۹۹)
- الف) اعلام بطلان شرکت را درخواست کند.
ب) صرفاً امکان درخواست حذف نام خود از سهام داران و مطالبه خسارات از مسئولان جعل را دارد.
ج) اگر سایر سهام داران از جعل امضای سهام دار آگاه باشند، درخواست اعلان بطلان شرکت از دادگاه امکان پذیر است.
د) به دلیل ناچیز بودن سهام و عدم تأثیر سهم وی در نصاب مجمع عمومی او نمی تواند بطلان شرکت را درخواست کند.
۷. در دعوی ابطال مصوبه مجمع عمومی عادی شرکت سهامی به دلیل عدم رعایت قواعد آمره، چه اشخاصی باید فواید دعوی واقع شوند؟
(وکالت ۱۳۹۹)
- الف) شرکت و سهام دارانی که در جلسه مجمع عمومی مورد اختلاف حضور داشته اند.
ب) شرکت و سهام دارانی که به تصمیم موضوع دعوی، رأی موافق داده اند.
ج) شرکت و اعضای هیئت مدیره و مدیرعامل
د) شرکت به عنوان شخص حقوقی
۸. در دعوی بطلان مصوبات مجامع عمومی شرکت سهامی به دلیل رعایت نشدن مقررات قانونی، اصولاً چه شفعص یا اشخاصی باید فواید قرار گیرند؟
(وکالت ۱۴۰۰)
- الف) شرکت به عنوان شخص حقوقی و سهام داران مسئول بطلان
ب) شرکت به عنوان شخص حقوقی
ج) شرکت به عنوان شخص حقوقی و سهام داران مسئول بطلان و مدیران صاحب امضا
د) شرکت به عنوان شخص حقوقی و سهام داران مسئول بطلان و کلیه مدیران
۹. مجمع عمومی شرکت سهامی فاص با حضور ۴ نفر از ۷ سهام دار دارنده ۷۳ سهام شرکت، تشکیل شده و مدیران جدید را انتصاب می کنند. اکبر به وکالت از آرش [دارنده ۲۱ درصد از سهام شرکت] در جلسه مجمع مرقوم شرکت نموده و به عنوان یکی از ناظرین، در هیئت رئیسه مجمع

قانونیار

پتر دانش

انتخاب می‌شود در صورت اثبات جعلیت و کالتنامه اکبر از آرش، برای طرح دعوی اعلام بطلان تصمیمات مجمع عمومی مذکور، چه شفعی یا اشفافی ذی‌نفع محسوب می‌شوند و دادگاه باید چه تصمیمی اتخاذ کند؟ (وکالت ۱۴۰۰)

الف) تنها سهامدار موضوع و کالتنامه (آرش)، ذی‌نفع است و حکم بطلان تصمیمات مجمع عمومی صادر می‌شود.
ب) همه سهامداران، ذی‌نفع چنین دعوایی تلقی شده و به دلیل وجود حد نصاب قانونی، حتی با حذف دارنده ۲۱ درصد سهام، مجمع عمومی دارای اعتبار است.

ج) تنها آرش (دارنده ۲۱٪ سهام) ذی‌نفع بوده و تصمیمات مجمع عمومی معتبر است.

د) همه سهامداران ذی‌نفع بوده و حکم بطلان تصمیمات مجمع عمومی صادر خواهد شد.

۱۰. مجمع عمومی عادی شرکت سهامی با هیأت رئیسه‌ای متشکل از یک رئیس، یک ناظر و یک منشی برگزار شده و مدیری را به عنوان مدیر دارای حق امضاء تعیین می‌کند. کدام گزینه صحیح است؟ (آزمون فوق‌العاده مرکز وکلا ۱۴۰۱)

الف) به دلیل عدم رعایت تشریفات مصوبه مجمع و معاملات مدیر قابل ابطال است.

ب) به دلیل عدم رعایت تشریفات مصوبه مجمع مجمع قابل ابطال است؛ اما معاملات آن مدیر صحیح است.

ج) مصوبه مجمع و معاملات مدیر قابل ابطال نیست؛ زیرا با حقوق شخص ثالث مغایرت دارد مگر در صورت اثبات تدلیس یا تقصیر عمده شخص ثالث.

د) مصوبه مجمع قابل ابطال است و معاملات مدیر مزبور از اساس باطل است.

۱۱. مجمع عمومی عادی یک شرکت سهامی خاص با دعوت دارندگان ۲۵٪ سهام با رعایت ترتیبات قانونی و با حضور ۳ سهامدار دارای ۵۱ درصد کل سرمایه تشکیل می‌گردد. در این مجمع مدیران کنونی عزل و مدیران جدیدی انتخاب می‌گردند. سهامداران غایب در مجمع، دعوی اعلان بطلان مصوبات مجمع عمومی را اقامه می‌کنند. این دعوی به لحاظ قانونی چه حکمی دارد؟ (رکتری حقوق خصوصی ۱۴۰۱)

الف) چنانچه ترتیبات دعوت رعایت شده باشد، دعوی مردود است.

ب) دعوی به دلیل رعایت نشدن تشریفات تشکیل جلسه مجمع موجه و مصوبات مجمع عمومی محکوم به بطلان است.

ج) سهامدار خواهان ابتدا باید تخلف سهامداران تصمیم‌گیرنده در مجمع را اثبات و سپس اقامه دعوی بطلان کند.

د) به دلیل آنکه خواهان ابتدا به مرجع ثبت شرکت‌ها اظهارنامه رسمی در خصوص رعایت نشدن تشریفات ارسال نکرده، دعوی محکوم به رد است.

۱۲. دعوی بطلان تصمیمی که فلاف مقررات، توسط هیئت مدیره شرکت سهامی اتخاذ شده، به ترتیب، توسط چه اشخاصی و علیه چه اشخاصی اقامه می‌شود؟ (رکتری حقوق خصوصی ۱۴۰۲)

الف) حداقل یک پنجم سهامداران شرکت - مدیران شرکت

ب) حداقل یک پنجم سهامداران شرکت - شرکت

ج) هر ذی‌نفع - مدیران شرکت

د) هر ذی‌نفع - شرکت

۱۳. در اساسنامه یک شرکت سهامی خاص، دعوت مجامع از طریق انتشار روزنامه کثیرالانتشار و ارسال نامه سفارشی پیش‌بینی شده است. چنانچه دعوت مجمع عمومی عادی به طور فوق‌العاده

قانونیار پتر دانش

تنها از طریق روزنامه انجام شده باشد و یکی از سهامداران غایب، اعلام بطلان مصوبات مجمع را از دادگاه تقاضا نماید، دادگاه چه تصمیمی باید اتخاذ کند؟
(رکتری حقوق ۱۴۰۳)

الف) چنانچه میزان سرمایه سهامدار مدعی، در حد نصاب قانونی اثرگذار نباشد، حکم به بطلان دعوا صادر کند.
ب) به دلیل آمره بودن حکم قانونی دعوت مجمع بوسیله روزنامه، حکم به ردّ دعوا صادر نماید.
ج) حکم به اعلام بطلان مصوبات مجمع صادر کند.
د) قرار رفع نقص با اعطای مهلت تا ۶ ماه صادر کند.

پاسخنامه

- ۱ د
- ۲ ب (همچنین به ماده ۱۳۵ ل.ا.ق.ت رجوع کنید.)
- ۳ د طبق ماده ۹۷ لایحه قانونی ۱۳۴۷: دعوت از صاحبان سهام شرکت سهامی برای حضور در جلسات مجامع عمومی باید از طریق نشر آگهی در روزنامه کثیرالانتشار شرکت به عمل آید، در غیر این صورت تصمیمات اتخاذ شده در مجمع معتبر نیست و هر ذی‌نفع می‌تواند به استناد ماده ۲۷۰ لایحه قانونی اعلام بطلان تصمیم را از دادگاه بخواهد؛ مگر این‌که همه سهامداران در جلسه حضور داشته باشند.
- ۴ ج طبق ماده ۱۲۲ لایحه قانونی ۱۳۴۷ ترتیب دعوت و تشکیل جلسات هیأت‌مدیره را اساسنامه شرکت سهامی تعیین خواهد کرد، هر ترتیبی که در اساسنامه تعیین گردد، باید برای دعوت اعضای هیأت‌مدیره به شرکت در جلسه رعایت شود، در صورت عدم رعایت تشریفات مقرر هر ذی‌نفع می‌تواند به استناد ماده ۲۷۰ لایحه قانونی ۱۳۴۷ اعلام بطلان تصمیم متخذ در جلسه را از دادگاه تقاضا کند.
- ۵ الف ۶ الف ۷ د ۸ ب ۹ د
- ۱۰ ب به مواد ۱۰۱ و ۱۳۵ لایحه اصلاحی قانون تجارت نیز رجوع شود.
- ۱۱ ب ۱۲ د ۱۳ ج

تحریر

پتر دانش

ماده ۲۷۰ هرگاه مقررات قانونی در مورد تشکیل شرکت سهامی یا عملیات آن یا تصمیماتی که توسط هر یک از ارکان شرکت اتخاذ می‌گردد رعایت نشود برحسب مورد بنا به درخواست هر ذی‌نفع، بطلان شرکت یا عملیات یا تصمیمات مذکور به حکم دادگاه اعلان خواهد شد. لیکن مؤسسين و مدیران و بازرسان و صاحبان سهام شرکت نمی‌توانند در مقابل اشخاص ثالث به این بطلان استناد نمایند.

نموداری

پتر دانش

ماده ۲۷۰- هرگاه

- ◀ مقررات قانونی در مورد تشکیل شرکت سهامی یا
- ◀ عملیات آن یا تصمیماتی که توسط هر یک از ارکان شرکت اتخاذ می‌گردد

رعایت نشود بر حسب مورد

- ◀ بنا به درخواست هر ذی‌نفع
- ◀ بطلان شرکت یا عملیات یا تصمیمات مذکور
- ◀ به حکم دادگاه

- لیکن
 - ◀ مؤسسين و
 - ◀ مدیران و بازرسان و
 - ◀ صاحبان سهام شرکت
- نمی‌توانند در مقابل اشخاص ثالث به این بطلان استناد نمایند.

اصواب گذاری

پتر دانش

ماده ۲۷۰- هرگاه مقررات قانونی در مورد تشکیل شرکت سهامی یا عملیات آن یا تصمیماتی که توسط هر یک از ارکان شرکت اتخاذ می‌گردد، رعایت نشود، بر حسب مورد، بنا به درخواست هر ذی‌نفع، بطلان شرکت یا عملیات یا تصمیمات مذکور به حکم دادگاه اعلان خواهد شد. لیکن مؤسسين و مدیران و بازرسان و صاحبان سهام شرکت نمی‌توانند در مقابل اشخاص ثالث به این بطلان استناد نمایند.

«الف» یک بزه: «ب» صادر نموده و وی نیز آن را به «ج» انتقال داده و «ج» نیز یک مزبور را به «د» انتقال می‌دهد یک مزبور به علت فقدان موهودی در تاریخ یک برگشت فورده و «د» پس از افذ گواهی عدم پرداخت آن را بابت بدهی خود به «ه» و ایشان نیز به «و» انتقال می‌دهد دارنده فعلی مق (مجموع و اقامه دعوی علیه چه شفصی یا اشفاصی را دارد؟

الف) فقط «ه»

ب) فقط «الف» و «هه»

ج) «الف»، «ب»، «ج» و «د»

د) فقط «الف»

گزینه الف یا ج (اقتلافی است).

سوالات آزمون وکالت ۱۴۰۴

۵۷- شرکت‌های تجاری که به موجب قانون استفاده از خدمات تخصصی و مرفه‌ای مسابداران ذیصلاح به‌عنوان مسابداران رسمی و آیین‌نامه اجرایی آن موظفند بازرس یا بازرسان خود را از میان مؤسسات مسابرسی یا مسابداران رسمی انتخاب کنند کدام‌اند؟

- الف) فقط شرکت‌های سهامی عام و شرکت‌های تابعه و وابسته به آنها
ب) تمامی شرکت‌های سهامی عام و شرکت‌های تابعه آنها □ شرکت‌های سهامی خاص و سایر شرکت‌های تجاری مندرج در فهرست سالیانه وزارت امور اقتصادی و دارایی
ج) فقط شرکت‌های سهامی عام و شعب و دفاتر نمایندگی ثبت شده شرکت‌های خارجی در ایران
د) فقط شرکت‌های سهامی عام و شرکت‌های تابعه آنها و شرکت‌های وابسته به نهادهای عمومی
- گزینه ب صحیح است. مستند به اصول مقوقی قانون تجارت

۵۸- «الف» سفته مدت داری را در وجه «ب» صادر می‌کند و سفته مزبور با چندبار ظهرنویسی از «ب» به «ج» و از «ج» به «د» منتقل شده است. در صورتی که «ج» با موافقت صادرکننده مبلغ سفته را افزایش داده و صادرکننده نیز آن را تأیید و امضا کرده باشد. مسئولیت «ب» و «ج» به عنوان ظهرنویسان سفته چگونه است؟

- الف) هر دو ظهرنویس ضامن تأدیه مبلغ جدید سفته‌اند.
ب) «ب» نسبت به سفته مزبور مسئولیتی ندارد اما «ج» به میزان مبلغ جدید سفته مسئولیت دارد.
ج) «ب» ضامن تأدیه مبلغ اولیه و «ج» ضامن تأدیه مبلغ جدید سفته است.
د) هیچ کدام از ظهرنویسان نسبت به مبلغ جدید سفته مسئولیتی ندارند.
- گزینه ج صحیح است. تغییرات مندرج اصول اسناد تجاری

۵۹- در فصوص اختیارات اداره تصفیه امور ورشکستگی مطابق قانون مربوطه کدام مورد صحیح است؟

- الف) در صورت اعتراض برخی از بستانکاران نسبت به طلب تصدیق شده بستانکار دیگر اداره تصفیه به اعتراض مزبور رسیدگی خواهد کرد.
ب) اداره تصفیه می‌تواند عنداللزوم اقدام به جلب تاجر ورشکسته و توقیف او نماید.
ج) اداره تصفیه می‌تواند بدون مهر و موم تجارتخانه یا کارخانه تاجر ورشکسته، آن را اداره نماید.
د) در صورت تصمیم بستانکاران به ادامه جریان کار بازرگانی مربوط به متوقف اداره تصفیه ملزم به پذیرش آن است.

گزینه ج صحیح است. مستند به ماده ۱۵ قانون اداره تصفیه امور ورشکستگی

قانونیار پتر دانش

ماده ۱۵- اداره تصفیه اقدام به بستن و مهر و موم نمودن انبارها، مغازه‌ها، کالا و کارخانجات می‌نماید مگر اینکه بتواند تحت نظارت خود آنها اداره نماید. اداره به وسایل مقتضی اقدام به حفاظت پول نقد، برگ‌های بهادار، دفاتر تجارتي، دفاتر شخصی و هر چیز قیمتی دیگر می‌نماید و سایر اموال را تا وقتی که صورت آنها برداشته نشده مهر و موم نموده و مهر و موم تا موقعی که اداره آن را لازم بداند باقی خواهد ماند به علاوه اقدام به حفظ اشیایی که در خارج از محل اقامت ورشکسته است خواهد نمود.

(مشاوران حقوقی ۱۳۸۵)

۱. کدام یک از عبارات زیر صمیع است؟

- الف) اداره تصفیه الزامی در اداره کارخانه شخص ورشکسته و اقدام جهت انعقاد قرارداد ارفاقی ندارد.
- ب) اداره تصفیه می‌باید ابتدا در جهت انعقاد قرارداد ارفاقی تلاش کند و سپس با اجازه طلبکاران به اداره کارخانه اقدام خواهد کرد.
- ج) اداره تصفیه برای انعقاد و تصدیق قرارداد ارفاقی تلاش می‌کند ولی نگهداری کارخانه به وسیله هیأت‌حمایت صنایع برابر قانون سال ۱۳۴۳ عملی می‌گردد.
- د) اداره تصفیه برابر ماه ۱۵ قانون اداره تصفیه کارخانه را حفظ و در جهت انعقاد و تصدیق قرارداد ارفاقی اقدام می‌نماید.

پاسخنامه

۱ ج

نموداری پتر دانش

ماده ۱۵- اداره تصفیه اقدام به بستن و مهر و موم نمودن انبارها، مغازه‌ها، کالا و کارخانجات می‌نماید مگر اینکه بتواند تحت نظارت خود آن‌ها اداره نماید.

اداره به وسایل مقتضی اقدام به حفاظت پول نقد، برگ‌های بهادار، دفاتر تجارتي، دفاتر شخصی و هر چیز قیمتی دیگر می‌نماید و سایر اموال را تا وقتی که صورت آن‌ها برداشته نشده مهر و موم نموده و مهر و موم تا موقعی که اداره آن را لازم بداند باقی خواهد ماند به علاوه اقدام به حفظ اشیایی که در خارج از محل اقامت ورشکسته است خواهد نمود.

سوالات آزمون وکالت ۱۴۰۴

۶۰- با توجه به قانون تجارت الکترونیکی کدام مورد در فصوص تبلیغ کالا و خدمات صمیم است؟

الف) تأمین کنندگان باید سازوکاری را در نظر بگیرند که خود مصرف کنندگان در مورد دریافت تبلیغات تصمیم بگیرند.

ب) تأمین کنندگان می توانند تبلیغات خود را در هر زمان برای مخاطبین ارسال کنند در صورتی که هزینه ای برای مخاطبین ایجاد نکند.

ج) تأمین کنندگان می توانند تبلیغات خود را در هر زمان ارسال نمایند مگر اینکه مصرف کننده وی را از ارسال تبلیغ منع کرده باشد.

د) تأمین کنندگان می توانند تبلیغات را در ساعات مجاز و از طریق وسایل الکترونیک برای تمامی مصرف کنندگان ارسال کنند.

گزینه الف صمیم است. مستند به ماده ۵۵ قانون تجارت الکترونیکی

۵۵- ماده ۵۵- تأمین کنندگان باید تمهیداتی را برای مصرف کنندگان در نظر بگیرند تا آنان راجع به دریافت تبلیغات به نشانی پستی و یا پست الکترونیکی خود تصمیم بگیرند.

نموداری
پتر دانش

